

MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

Na temelju članka 31. stavka 2., Zakona o sigurnosti prometa na cestama ("Narodne novine", br. 105/04) ministar mora, turizma, prometa i razvitka u suglasnosti s ministrom unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju vrsta, značenje, oblik, boja, dimenzije i postavljanje prometnih znakova, signalizacije i opreme na cestama.

Članak 2.

Prometne znakove, signalizaciju i opremu cesta čine:

1. prometni znakovi, i to:
  - znakovi opasnosti;
  - znakovi izrčitih naredbi;
  - znakovi obavijesti;
  - znakovi obavijesti za vođenje prometa;
  - dopunske ploče;
  - promjenjivi prometni znakovi;
2. prometna svjetla i svjetlosne oznake;
3. oznake na kolniku i drugim površinama;
4. prometna oprema cesta, i to:
  - oprema za označavanje ruba kolnika;
  - oprema za označavanje vrha prometnog otoka;
  - oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolnika;
  - svjetlosni znakovi za označavanje radova, drugih zapreka i oštećenja kolnika;
  - oprema za vođenje i usmjeravanje prometa u području radova na cesti, prepreka i oštećenja kolnika;
  - branici i polubranici;
  - prometna zrcala;
  - zaštitne odbojne ograde;
  - ograde protiv zasljepljivanja;
  - zaštitne žičane ograde;
  - pješacke ograde;
  - ublaživaci udara;
  - oznake za ručno upravljanje prometom;
5. signalizacija i oprema za smirivanje prometa;
6. turistička i ostala signalizacija propisana je posebnim propisima.

Članak 3.

Na prometnom znaku natpisi se ispisuju latinicnim pismom.

Natpisi na znakovima obavijesti, u pravilu, se ispisuju malim slovima.

Dvojezicni nazivi odredišta moraju biti napisani tako da je prvo napisan hrvatski naziv, a potom naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine ako je to propisano posebnim propisom.

Na prometni se znak može upisati i naziv odredišta koje se nalazi u drugoj državi.

Naziv odredišta u drugoj državi ispisuje se na jeziku te države.

Uz odredište u drugoj državi obvezno se upisuje znak obavijesti C123 (nacionalna autooznaka).

Članak 4.

Prometni znakovi izrađuju se tako da je njihovo značenje stalno ili promjenljivo.

Površina prometnih znakova izrađuje se od materijala reflektirajućih svojstava najmanje klase I, a za autoceste i ceste namijenjene isključivo prometu motornih vozila - brze ceste, najmanje klase II.

Boja poledine podloge znaka mora biti sive boje i bez sjaja, kako bi se vozačima spriječilo odvratanje pozornosti.

Članak 5.

Prometni znakovi mogu biti izvedeni s vlastitim izvorom svjetlosti (unutarnje osvjetljenje) ili vanjskim izvorom svjetlosti (osvijetljen izvana s posebnom svjetiljkom).

Prometni znakovi i znakovi s promjenljivim porukama mogu biti izvedeni sa svjetlećim tvarima na podlozi crne boje.

Članak 6.

Na signalizaciji i opremi za označavanje ruba kolnika za označavanje radova, prepreka, oštećenja kolnika i za vođenje i usmjeravanje prometa u području radova na cesti i zaštitnim ogradama moraju biti postavljene reflektirajuće oznake minimalno klase II.

Članak 7.

Prometni znakovi, signalizacija i oprema u cijelosti moraju biti izrađeni i postavljeni prema hrvatskim normama.

Članak 8.

Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama postavljaju se na temelju prometnog projekta.

Za postavljene znakove, signalizaciju i opremu prema stavku 1 ovog članka potrebno je pribaviti dokaz propisane retrorefleksije.

Članak 9.

Prometni znakovi koji se postavljaju na isti nosac moraju biti istih reflektirajućih svojstava.

Dopunske ploče, koje približe određuju značenje prometnog znaka kojemu su dodani, sastavni su dio tog prometnog znaka ispod kojeg su postavljene.

Članak 10.

Prometni znakovi postavljaju se s desne strane ceste uz kolnik u smjeru kretanja vozila.

Ako na mjestu na kojem se postavlja prometni znak postoji opasnost da ga sudionici u prometu neće na vrijeme primijetiti zbog gustoće prometa ili zbog drugih razloga, prometni se znak postavlja i na suprotnoj, lijevoj strani ceste ili iznad kolnika.

Prometni znakovi postavljaju se tako da ne ometaju kretanje vozila i pješaka.

Članak 11.

Prometni se znakovi na cestama izvan naselja postavljaju na visini 1.2 do 1.4 m, osim znakova B59, B60 i B61 (obvezno obilaženje) kad se postavljaju na razdjelni otok, C74 (planinski prijevoj), C75 (rijeka), C76 i C77 (cestovna građevina), C127 (broj međunarodne ceste), C128 (broj autoceste ili brze ceste), C129 (broj državne ceste), C130 (broj županijske ceste), C131 (kilometarska oznaka za autocestu ili brzu cestu), C132 (oznaka dionice državne ceste) i C133 (oznaka dionice županijske ceste) koji se postavljaju na visini 80 do 120 cm.

Prometni znakovi u naseljima smješteni uz kolnik postavljaju se na visini 0.30 do 2.20 m, a prometni znakovi smješteni iznad kolnika postavljaju se na visini 4.5 m, iznimno i na većoj.

Visina iz stavaka 1. i 2. ovog clanka racuna se od površine kolnika do donjeg ruba prometnog znaka, a ako se prometni znak postavlja zajedno s dopunskom plocom, racuna se do donjeg ruba dopunske ploce. Visina i položaj prometnog znaka moraju biti takvi da ne ugrožavaju kretanje pješaka i da ih pješaci i vozila ne zaklanjaju.

Clanak 12.

Radi bolje uočljivosti prometni se znakovi mogu postaviti na kontrastnim pločama bijele boje. U tom se slučaju na ploči može ispisati tekst koji objašnjava znak.

Clanak 13.

Na isti se stup mogu postaviti najviše dva prometna znaka.

Znak A25 (radovi na cesti) i znakovi: B31 (ograničenje brzine), B32 (zabrana pretjecanja) i skupina znakova od B50 do B61 (obvezan smjer) kod privremene regulacije prometa mogu biti postavljeni na postoljima i uzdignuti najmanje 0.30 m iznad površine kolnika.

Stupovi na kojima se postavljaju znakovi kojima se označuju privremeni radovi i sl. (privremena regulacija) moraju biti obojani izmjeničnim poljima crvene i bijele boje tako da su polja široka po 25 cm.

Znak C120 (ploča za označivanje naziva ulica) može se postaviti i na građevinu uz cestu.

Clanak 14.

Stup prometnog znaka, u pravilu, se postavlja najviše 2 m od kolničkog ruba. Vodoravni razmak između ruba kolnika i najbližeg ruba prometnog znaka mora iznositi najmanje 0.30 m.

Clanak 15.

Prometni znak, iznimno, može biti postavljen:

1) na konzolni nosač ako je tako postavljen znak uočljiviji za sudionike u prometu.

2) na semaforski stup, i to:

- znak B01 (križanje s cestom s prednošću prolaska);
- znak B02 (obvezno zaustavljanje);
- znak B04 (zabrana prometa u jednom smjeru);
- znakovi B50, B51, B52, B53, B54 i B55 (obvezan smjer);
- znak B62 (kružni tok prometa);
- znakovi C06 i C07 (cesta s jednosmjernim prolazom);
- znak C08 (cesta s prednošću prolaza),
- znakovi C81 i C82 (putokaz),
- znak C83 (putokaz za zračnu luku),
- znakovi C108 (putokaz obilaska),
- znak C120 (ploča za označivanje naziva ulica);

3) na ostale stupove uz cestu (npr. stupovi javne rasvjete).

Clanak 16.

Uz ovaj Pravilnik otiskano je kazalo boja koje čini njegov sastavni dio.

Kazalo boja ne odnosi se na oznake na kolniku i drugim površinama (poglavlje IV. ovog Pravilnika).

II. PROMETNI ZNAKOVI

A. Znakovi opasnosti

Clanak 17.

Znakovi opasnosti sudionicima u prometu označuju blizinu dijela ceste ili mjesto na kojem sudionicima u prometu prijeti opasnost.

Clanak 18.

Znakovi opasnosti imaju oblik istostraniceg trokuta, čija se jedna stranica nalazi u vodoravnom položaju, a vrh nasuprot njoj okrenut je prema gore, osim znakova A47 i A48 (Andrijin križ) te A49 (približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge s branicima ili polubranicima) i A50 (približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge bez branika ili polubranika).

Clanak 19.

Osnovna boja znakova opasnosti je bijela boja, a rubovi trokuta su crveni, osim znaka A25, čija je osnovna boja žuta.

Simboli na znakovima opasnosti crne su boje.

Clanak 20.

Duljina stranice istostraniceg trokuta znaka opasnosti iznosi:

1) na autocestama, cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i na cestama koje nisu ulice, širine kolnika sedam i više metara - 120 cm;

2) na cestama širine kolnika 5.0 do 7.0 m i glavnim gradskim prometnicama (ili ulicama) - 90 cm;

3) na svim ostalim cestama i gradskim ulicama - 60 cm;

4) kad se znakovi postavljaju u tunelima i galerijama - 60 cm;

5) kad se upotrebljavaju kao umetnuti znakovi - najmanje 40 cm.

Na cestama iz točke 2., stavka 1. ovog clanka mogu se prema potrebi postavljati i znakovi opasnosti, čija stranica trokuta iznosi 120 cm, a na cestama iz točke 3., stavka 1. ovog clanka i znakovi opasnosti, čija stranica trokuta iznosi 90 cm.

Clanak 21.

Znakovi opasnosti, u pravilu, se postavljaju izvan naselja na udaljenosti 150 do 250 m ispred opasnog mjesta na cesti.

Znakovi iz stavka 1. ovog clanka mogu se postavljati i na udaljenosti manjoj od 150 m ispred opasnog mjesta na cesti, ako to zahtijevaju okolnosti na dijelu ceste na kojemu se znak postavlja. Ako sigurnost prometa zahtijeva, osobito brzina kojom se vozila kreću ili nepreglednost ceste, ti ce se znakovi opasnosti postaviti i na udaljenosti većoj od 250 m ispred opasnog mjesta na cesti.

Znakovima opasnosti, koji su postavljeni na udaljenosti manjoj od 150 m ili većoj od 250 m, moraju biti pridružene i dopunske ploče na kojima se označuju udaljenost od opasnog mjesta zbog kojeg se ti znakovi postavljaju.

Na nepreglednim cestama ili na cestama na kojima je dopuštena veća brzina vožnje te u drugim slučajevima u kojima postoji opasnost da vozač iznenada i nepripremljen naiđe na opasno mjesto na cesti, između znaka opasnosti postavljenog na udaljenosti iz stavaka 1. i 2. ovog clanka i toga opasnog mjesta na cesti jedan znak ili više istih znakova, uz koje ce se postaviti i dopunske ploče s naznakom udaljenosti do opasnog mjesta.

Clanak 22.

Znakovi opasnosti jesu:

1) znak "opasnost na cesti" (A01) označuju blizinu dijela ceste ili mjesta na cesti na kojem sudionicima u prometu prijeti

opasnost za koju ovim Pravilnikom nije predviđen poseban znak "opasnosti".

Znaku mora biti dodana dopunska ploča koja objašnjava opasnost koja prijete.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije.

Kad se znak postavlja za označavanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolnika, osnovna boja mu je žuta;

Znak A01

2) znak "raskrižje cesta iste važnosti" (A02) označuje blizinu križanja cesta, od kojih ni jedna cesta nije cesta s prednošću prolaska. Znak se, u pravilu, postavlja na cestama izvan naselja;

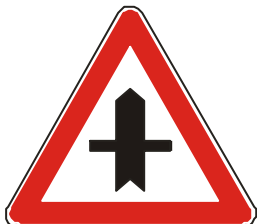

Znak A02

3) znak "raskrižje sa sporednom cestom pod pravim kutom" (A03), znak "spajanje sporedne ceste pod pravim kutom s lijeve strane" (A04), znak "spajanje sporedne ceste pod pravim kutom s desne strane" (A05), znak "spajanje sporedne ceste pod oštrim kutom s lijeve strane" (A06), znak "spajanje sporedne ceste pod oštrim kutom s desne strane" (A07), označuju blizinu križanja na kojem se cesta s prednošću prolaska križa odnosno spaja sa sporednom cestom.

Simboli na znakovima mogu biti različiti, što ovisi o stvarnoj situaciji na cesti.

Znakovi se smiju postavljati samo ako je na sporednoj cesti, koja se križa s cestom s prednošću prolaska ispred križanja postavljen znak B01 (križanje s cestom s prednošću prolaska) ili znak B02 (obvezno zaustavljanje);

Znak A03

Znak A04

Znak A05

Znak A06

Znak A07

4) znak "zavoj u lijevo" (A08), znak "zavoj u desno" (A09), znak "dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi u lijevo" (A10), znak "dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi u desno" (A11), označuju približavanje zavoju ili zavojima koji su opasni po svojim osobinama ili zbog nedostatka vidljivosti.

Simboli na znakovima mogu biti različiti, što ovisi o stvarnoj situaciji na cesti;

Znak A08

Znak A09

Znak A10

Znak A11

5) znak "opasna nizbrdica" (A12) i znak "opasna uzbrdica (uspon)" (A13) označuju približavanje opasnoj nizbrdici, odnosno uzbrdici ako razlika u visini predstavlja neku opasnost koja proizlazi iz tih uvjeta;

Znak A12

Znak A13

6) znak "suženje ceste" (A14), znak "suženje ceste s desne strane" (A15) i znak "suženje ceste s lijeve strane" (A16) oznacuju približavanje sužavanju kolnika koje može biti opasno.

Kad se znakovi postavljaju za označivanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolnika, osnovna boja im je žuta;

Znak A14

Znak A15

Znak A16

7) znak "neravan kolnik" oznacuje blizinu dijela ceste na kojem je cesta neravna zbog izbočine na cesti (A17); ulegnuća kolnika (A18) ili uzastopnih izbočina i ulegnuća na kolniku (A19);

Znak A17

Znak A18

Znak A19

8) znak "sklizak kolnik" (A20) oznacuje blizinu dijela ceste na kojem kolnik u određenim atmosferskim uvjetima ili sličnim okolnostima ima sklisku površinu;

Znak A20

9) znak "kamenje pršti" (A21) oznacuje blizinu dijela ceste na

kojem se nalazi nevaljani tucenac ili koji je posut sitnim kamenjem na tvrdoj podlozi te na kojem za druge sudionike u prometu postoji povećana opasnost od prštanja kamenja;

Znak A21

10) znak "kamenje pada" (A22) oznacuje blizinu dijela ceste na kojoj postoji opasnost od kamenja što pada ili od kamenja što se nalazi na cesti.

Simbol na znaku može biti okrenut na drugu stranu.

Znak A22

11) znakovi "nailazak na prometna svjetla" (A23) i (A24) oznacuju blizinu raskrižja ili obilježenoga pješačkog prijelaza na kojem je promet upravljani uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima

Simboli na znaku A23 imaju po uspravnoj osi crveno svjetlo gore, žuto u sredini, zeleno dolje. Simboli na znaku A24 imaju po vodoravnoj osi crveno svjetlo lijevo, žuto u sredini i zeleno desno.

Kad se znak postavlja za označivanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolnika, osnovna boja mu je žuta;

Znak A23

Znak A24

12) znak "radovi na cesti" (A25) oznacuje blizinu mjesta na kojem se izvode radovi na cesti.

Osnovna boja znaka je žuta. Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije.

Znak se postavlja neposredno ispred mjesta na kojem se izvode radovi. Pokraj njega postavlja se ploča za obilježavanje mjesta izvođenja radova na cesti koji noću i kad je vidljivost smanjena, mora imati propisan svjetlosni znak;

Znak A25

13) znak "promet u oba smjera" (A26) oznacuje mjesto na cesti od kojeg se promet odvija u oba smjera.

Kad se znak postavlja za oznacivanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolnika, osnovna boja mu je žuta.

Znak se postavlja upravo na mjestu na kojem pocinje promet u oba smjera, a prema potrebi, postavlja se i na dijelu ceste na kojem se odvija promet u oba smjera;

Znak A26

14) znak "raskrižje s kružnim tokom prometa" (A27) oznacuje blizinu križanja na kojem se promet odvija kružno.

Kad se znak postavlja za oznacivanje radova na cesti, prepreka i oštećenja kolnika, osnovna boja mu je žuta;

Znak A27

15) znak "poledica" (A28) oznacuje blizinu dijela ceste na kojem postoji opasnost od neocekivane poledice;

Znak A28

16) znak "prevrtanje ili iskliznuce vozila" (A29) oznacuje blizinu dijela ceste na kojem postoji povecana opasnost od iskliznuca ili prevrtanja vozila;

Znak A29

17) znak "kolona zaustavljenih vozila" (A30) oznacuje blizinu dijela ceste na kojem u određenim prometnim uvjetima ili drugim okolnostima postoji opasnost od kolone zaustavljenih vozila.

Vozila u koloni na znaku imaju crvena svjetla;

Znak A30

18) znak "neutvrdena bankina" (A31) oznacuje blizinu dijela ceste gdje je uz kolnik neutvrdena bankina;

Znak A31

19) znak "pješaci na cesti" (A32) oznacuje blizinu dijela ceste kojim se krecu pješaci;

Znak A32

20) znak "obilježen pješacki prijelaz" (A33) oznacuje blizinu mjesta na kojem se nalazi obilježen pješacki prijelaz.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije;

Znak A33

21) znak "djeca na cesti" (A34) oznacuje blizinu mjesta na cesti kojim se djeca cešce i u vecem broju krecu (primjerice, ispred škole, vrtica, igrališta i slicnih mjesta).

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije;

Znak A34

22) znak "blizina zrakoplovne piste" (A35) oznacuje dio ceste preko kojeg zrakoplovi prelijeću u niskom letu pri slijetanju, odnosno polijetanju;

Znak A35

23) znak "tunel (galerija)" (A36) oznacuje blizinu tunela ili galerije na cesti;

Znak A36

24) znak "bocni vjetar" (A37) oznacuje blizinu dijela ceste na kojem cesto puše jak bocni vjetar;

Znak A37

25) znak "opasnost od požara" (A38) oznacuje područje u kojem postoji povećana opasnost nastanka požara;

Simbol zapaljene šibice na znaku je žute boje, a simbol vatre crvene boje;

Znak A38

26) znak "biciklisti na cesti" (A39) oznacuje blizinu dijela ceste kojim se biciklisti krecu ili blizinu mjesta na kojem biciklisti cešce nailaze na cestu s bocne ceste ili biciklisticke staze;

Znak A39

27) znak "pokretni most" (A40) oznacuje blizinu mjesta na kojem cesta prelazi preko pokretnog mosta.

Simbol vode na znaku su dvije valovite crte plave boje;

Znak A40

28) znak "blizina obale" (A41) oznacuje blizinu mjesta na kojem cesta nailazi na obalu.

Simbol vode na znaku su dvije valovite crte plave boje;

Znak A41

29) znak "tramvajska pruga" (A42) oznacuje blizinu mjesta na kojem cesta prelazi preko tramvajske pruge u razini;

Znak A42

30) znak "životinje na cesti" (A43) označuje mjesto na kojem domaće životinje pod nadzorom prelaze preko ceste ili se kreću uzduž ceste.

Simbol životinje na znaku može biti različit, što ovisi o vrsti životinje na koju se znak odnosi;

Znak A43

31) znak "divljac na cesti" (A44) označuje posebno opasna mjesta na kojima divljaci često prelaze preko ceste.

Simbol na znaku može biti različit, što ovisi o vrsti divljaci na koju se znak odnosi;

Znak A44

32) znak "prijelaz ceste preko željezničke pruge s branicima ili polubranicama" (A45) označuje blizinu prijelaza ceste preko željezničke pruge u razini koja je osigurana branicima ili polubranicama.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije;

Znak A45

33) znak "prijelaz ceste preko željezničke pruge bez branicama ili polubranica" (A46) označuje blizinu prijelaza ceste preko željezničke pruge u razini koja nije osigurana branicima ili polubranicama.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije;

Znak A46

34) znak "Andrijin križ" (A47) označuje mjesto na kojem cesta prelazi preko željezničke pruge u razini bez branicama ili

polubranica s jednim kolosijekom, odnosno (A48) s dva ili više kolosijeka.

Kad uz cestu nema dostatno prostora za normalno postavljanje znaka, on se može postaviti tako da se zakrene za 90° udesno.

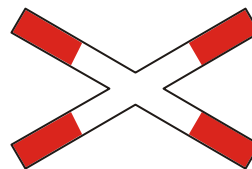
Znakovi se izvode s najmanje klasom II retrorefleksije.

Znak "Andrijin križ" ima oblik jednog odnosno dva kolosijeka.

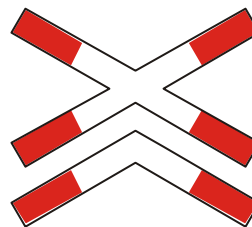
Radi bolje uočljivosti, znak "Andrijin križ" može biti umetnut na ploču bijele podloge.

Znakovi se postavljaju samo na prijelazima ceste preko željezničke pruge u razini koji su potpuno nezaštićeni ili koji su zaštićeni samo uređajima za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova, bez branika ili polubranika, i to na udaljenosti 5 m od najbliže željezničke tračnice, a ako okolnosti to zahtijevaju, i na manjoj, odnosno većoj udaljenosti, ali ne bliže od 3 m, odnosno ne dalje od 10 m od željezničke tračnice.

Ako je prijelaz ceste preko željezničke pruge u razini zaštićen uređajem za davanje svjetlosnih signala, znak se postavlja na istom stupu iznad svjetlosnih signala. Znak "Andrijin križ" mora biti uočljiv s udaljenosti najmanje 50 metara;

Znak A47

Znak A48

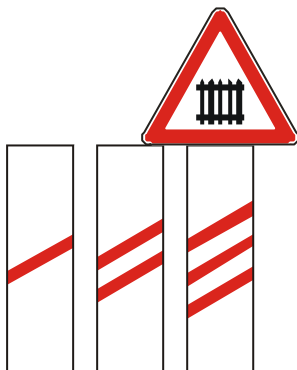
35) znak "približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge s branicima ili polubranicama" (A49) označuje udaljenost do prijelaza ceste preko željezničke pruge u razini koji je osiguran branicima ili polubranicama.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije.

Znak ima oblik pravokutnika, čiju osnovicu čini kraća stranica.

Znak se postavlja tako da se znak u obliku pravokutnika s tri kose pruge i odgovarajućim znakom opasnosti postavlja na 240 m ispred mjesta križanja ceste i željezničke pruge u razini, znak s dvije kose pruge na 160 m, a znak s jednom kosom prugom na 80 m ispred mjesta križanja ceste i željezničke pruge u razini tako da je niža strana kosih pruga bliža kolniku.

Znak opasnosti može biti postavljen i iznad znaka s jednom kosom prugom;

Znak A49

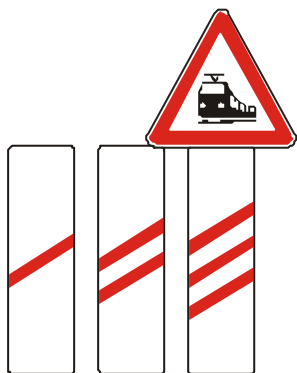
36) znak "približavanje prijelazu ceste preko željeznice pruge bez branika ili polubranika" (A50) označuje udaljenost do prijelaza ceste preko željeznice pruge u razini koja nije osigurana branicima ili polubranicima.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije.

Znak ima oblik pravokutnika, čiju osnovicu čini kraća stranica.

Znak se postavlja tako da se znak u obliku pravokutnika s tri kose pruge i odgovarajućim znakom opasnosti postavlja na 240 m ispred mjesta križanja ceste i željeznice pruge u razini, znak s dvije kose pruge na 160 m, a znak s jednom kosom prugom na 80 m ispred mjesta križanja ceste i željeznice pruge u razini tako da je niža strana kosih pruga bliža kolniku.

Znak opasnosti može biti postavljen i iznad znaka s jednom kosom prugom;

Znak A50

B. Znakovi izricitih naredbi

Članak 23.

Znakovi izricitih naredbi stavljaju do znanja sudionicima u prometu na cesti zabrane, ograničenja i obveze.

Članak 24.

Znakovi izricitih naredbi imaju oblik kruga, osim znakova B01 (raskrižje s cestom s prednošću prolaska) i B02 (obavezno zaustavljanje).

Članak 25.

Osnovna boja znakova zabrane, odnosno ograničenja, je bijela, a osnovna boja znakova obveze plava. Simboli i natpisi na znakovima zabrane, odnosno ograničenja, crne su boje, a na

znakovima obveza bijele. Rub kruga te ravne i kose crte na znakovima izricitih naredbi na kojima postoje crvene su boje.

Ploce na kojima su umetnuti znakovi zabrane i ograničenja, u pravilu, imaju podlogu bijele boje.

Članak 26.

Dužina stranice istostraniceg trokuta znaka B01 (križanje s cestom s prednošću prolaska) je:

- 1) na autocestama, cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila, na cestama u naselju koje nisu ulice, širine kolnika 7.0 m i više – 120 cm;
- 2) na svim ostalim cestama i ulicama u naselju, širine kolnika manje od 7.0 m – 90 cm;
- 3) na biciklističkim stazama, cestama u području smirenog prometa i nekategoriziranim cestama – 60 cm;
- 4) kad se upotrebljava kao umetnuti znak na znakovima za vodenje prometa po smjeru vožnje – 45 cm.

Promjer kružnice u koju je upisan pravilni osmerokut znaka B02 (obavezno zaustavljanje) je:

- 1) na autocestama, cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila, cestama u naselju koje nisu ulice, širina kolnika 7.0 m i više – 90 cm;
- 2) na svim ostalim cestama i ulicama u naselju širine kolnika manje od 7.0 m – 60 cm;
- 3) kad se postavlja u tunelima i galerijama – 60 cm;
- 4) kad se upotrebljava kao umetnuti znak na znakovima za vodenje prometa u smjeru vožnje – 40 cm.

Promjer kruga znakova izricitih naredbi je:

- 1) na autocestama, cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i na cestama koje nisu ulice, širine kolnika 7,0 m i više - 90 cm;
- 2) na cestama širine kolnika 5.0 do 7.0 m i glavnim gradskim prometnicama (ili ulicama) - 60 cm;
- 3) na svim ostalim cestama i gradskim ulicama - 40 cm;
- 4) kad se postavljaju u tunelima ili galerijama - 60 cm;
- 5) kad se upotrebljavaju kao umetnuti znakovi - najmanje 40 cm.

Na cestama iz točke 2., stavka 1. ovog članka mogu se, prema potrebi, postaviti i znakovi izricitih naredbi, čiji promjer kruga iznosi 90 cm, a na cestama iz točke 3., stavka 1. ovog članka - i znakovi izricitih naredbi, čiji promjer kruga iznosi 60 cm.

Članak 27.

Znakovi izricitih naredbi postavljaju se neposredno na mjestu na kojima za sudionike u prometu počinje obveza da se držite naredbe izražene prometnim znakom.

Ako je zbog slabe preglednosti ceste ili zbog drugih razloga sigurnosti sudionike u prometu potrebno unaprijed obavijestiti o izricitoj naredbi, znak izricite naredbe može biti postavljen i na odgovarajućoj udaljenosti od mjesta od kojega naredba vrijedi.

Znakovima izricitih naredbi, koji se prema odredbi stavka 2. ovog članka postavljaju na određenoj udaljenosti ispred mjesta na kojem je postavljen znak izricite naredbe i od kojega vrijedi, moraju se dodati dopunske ploče s naznakom udaljenosti od mjesta od kojega naredba vrijedi.

Znak B08 (zabrana prometa za cisterne), B09 (zabrana prometa za vozila koja prevoze eksploziv ili neke lakozapaljive tvari) i B10 (zabrana prometa za vozila koja prevoze opasne tvari), postavlja se u skladu s odredbama posebnih propisa.

Clanak 28.

Znakovi izricitih naredbi moraju se ponovno postaviti nakon svakoga križanja s drugom cestom ako izricita naredba vrijedi i poslije takvog križanja.

Izricita naredba izražena znakom zabrane i ograničenja ili znakom obveze postavljenim na ulazu u naselje na istom stupu na kojem je postavljen i znak za obilježavanje naseljenog mjesta vrijedi na području cijelog naselja ako na pojedinim cestama ili dijelovima ceste u naselju nije drugim prometnim znakom izražena druga naredba.

Ova naredba odnosi se i na prometne cestovne građevine (tuneli, mostovi i sl.).

Clanak 29.

Za označavanje izricitih naredbi koje vrijede samo za određeno vrijeme tijekom dana ili samo u određene dane mogu se na cesti postavljati i prometni znakovi izrađeni tako da su simboli i dopunske ploče kojima je određeno njihovo značenje uočljivi samo u vrijeme za koje vrijedi izricita naredba izražena znakom.

Znakovi izricitih naredbi s promjenljivom porukom postavljaju se uvijek iza stalnih znakova izricitih naredbi.

Clanak 30.

Znakovi izricitih naredbi jesu:

1) znak "raskrižje s cestom s prednošću prolaska" (B01) označuje blizinu raskrižja na kojem vozač mora dati prednost svim vozilima što se kreću cestom na koju on nailazi.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije.

Znak ima oblik istostraničnog trokuta, čija je jedna stranica postavljena vodoravno, a vrh nasuprot njoj okrenut je prema dolje;

Znak B01

2) znak "obvezno zaustavljanje" (B02) označuje mjesto pred ulazom u raskrižje na kojem je vozač dužan zaustaviti vozilo i dati prednost prolaska svim vozilima koja se kreću cestom na koju on nailazi ili označuje mjesto ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem je vozač dužan zaustaviti vozilo i dati prednost prolaska svim vozilima što se kreću željezničkom prugom na koju on nailazi.

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije.

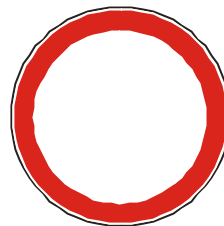
Znak ima oblik pravilnog osmerokuta, osnovna boja mu je crvena, a rub i simbol "STOP" bijele boje.

Znak se postavlja na mjestu na kojem se vozila moraju zaustaviti kako bi propustila vozila koja se kreću cestom s prednošću prolaska te na mjestu na kojem se vozila moraju zaustaviti kako bi propustila vozila koja se kreću prugom. Znak se dodaje poprečna crta na kolniku koja označuje crtu ispred koje se vozilo mora zaustaviti;

Znak B02

3) znak "zabrana prometa u oba smjera" (B03) označuje cestu, odnosno dio ceste, na kojem je zabranjen promet svim vozilima u oba smjera;

Znak B03

4) znak "zabrana prometa u jednom smjeru" (B04) označuje cestu, odnosno dio ceste, na kojem je zabranjen promet vozilima iz smjera prema kojem je okrenut znak;

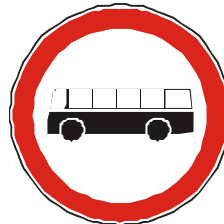
Znak B04

5) znak "zabrana prometa za sva motorna vozila osim za motocikle bez prikolice i mopede" (B05) označuje cestu, odnosno dio ceste na kojem je zabranjen promet svim motornim vozilima, osim motociklima bez prikolice i mopedima;

Znak B05

6) znak "zabrana prometa za autobuse" (B06) označuje cestu, odnosno dio ceste na kojem je zabranjen promet autobusima;

Znak B06

7) znak “zabrana prometa za teretne automobile” (B07) oznacuje cestu, odnosno dio ceste na kojem je zabranjen promet teretnim automobilima.

Ako je znaku ispod simbola kamiona upisana najveća dopuštena masa kamiona, zabrana vrijedi samo za one teretne automobile čija najveća dopuštena masa premašuje oznacenu;

Znak B07

8) znak “zabrana prometa za cisterne” (B08) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjen promet vozilima koja prevoze tvari koje mogu zagaditi okoliš.

Od toga je izuzeto pogonsko gorivo u spremniku ako spremnik ispunjava uvjete ECE.

Simbol znaka je narandaste boje, osovina s kotacima, odnosno osovina vozila crne je boje, a dvije valovite crte plave su boje;

Znak B08

9) znak “zabrana prometa za vozila koja prevoze eksploziv ili neke lakozapaljive tvari” (B09) oznacuje cestu, odnosno dio ceste na kojem je zabranjen promet vozilima koja prevoze eksploziv i neke lakozapaljive tvari.

Simbol znaka je narandaste boje, a osovina vozila i kotaci crne su boje;

Znak B09

10) znak “zabrana prometa za vozila koja prevoze opasne tvari” (B10) oznacuje cestu, odnosno dio ceste na kojoj je zabranjen promet vozilima koja prevoze opasne tvari.

Simbol znaka narandaste je boje, a osovina vozila i kotaci crne boje;

Znak B10

11) znak “zabrana prometa za sva motorna vozila koja vuku priključno vozilo” (B11) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet za sva motorna vozila koja vuku priključno vozilo;

Znak B11

12) znak “zabrana prometa za teretni automobil koji vuče priključno vozilo” (B12) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet za teretne automobile koji vuku priključno vozilo;

Znak B12

13) znak “zabrana prometa za traktore” (B13) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet traktorima;

Znak B13

14) znak “zabrana prometa za motocikle” (B14) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjen promet motociklima i motornim vozilima na tri kotaca.

Simbol znaka može biti i u obliku motornog vozila sa pogonom na tri kotaca;

Znak B14

15) znak “zabrana prometa za mopede” (B15) oznacuje cestu ili, dio ceste na kojem je zabranjen promet za mopede s dva ili tri kotaca.

Simbol znaka može biti i u obliku motornog vozila sa pogonom na tri kotaca;

Znak B15

16) znak “zabrana prometa za bicikle” (B16) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet za bicikle;

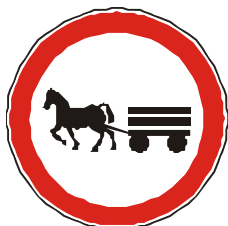
Znak B16

17) znak “zabrana prometa za mopede i bicikle” (B17) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet mopedima i biciklima;

Znak B17

18) znak “zabrana prometa za zaprežna vozila” (B18) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet zaprežnim vozilima;

Znak B18

19) znak “zabrana prometa za rucna kolica” (B19) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet za rucna kolica;

Znak B19

20) znak “zabrana prometa za sva motorna vozila” (B20) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet svim motornim vozilima.

Ovaj znak zabrane moguće je koristiti za različite vrste vozila, tako da se na znaku koriste simboli znakova od B05 do B19;

Znak B20

21) znak “zabrana prometa za pješake” (B21) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjeno kretanje pješaka;

Znak B21

22) znak “zabrana prometa za vozila cija ukupna širina prelazi određenu širinu” (B22) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjen promet vozilima, cija ukupna širina prelazi širinu oznacenu na znaku.

Brojevi na znaku dani su kao primjer, a stvarne se vrijednosti upisuju prema okolnostima na cesti i potrebama sigurnosti prometa;

Znak B22

23) znak “zabrana prometa za vozila cija ukupna visina premašuje određenu visinu” (B23), oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj je zabranjen promet vozilima cija ukupna visina premašuje visinu oznacenu na znaku.

Brojevi na znaku dani su kao primjer, a stvarne se vrijednosti upisuju prema okolnostima na cesti i potrebama sigurnosti

prometa;

Znak B23

24) znak "zabrana prometa za vozila cija ukupna masa prelazi odredenu masu" (B24) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjen promet vozilima cija ukupna masa prelazi masu oznacenu na znaku.

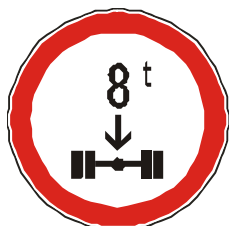
Brojevi na znaku dani su kao primjer, a stvarne se vrijednosti upisuju prema okolnostima na cesti i potrebama sigurnosti prometa;

Znak B24

25) znak "zabrana prometa za vozila koja prekoracuju odredeno osovinsko opterecenje" (B25) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjen promet vozilima s osovinskim opterecenjem vecim od onoga oznacenog na znaku.

Brojevi na znaku dani su kao primjer, a stvarne se vrijednosti upisuju prema okolnostima na cesti i potrebama sigurnosti prometa;

Znak B25

26) znak "zabrana prometa za vozila koja prekoracuju odredenu duzinu" (B26) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjen promet vozilima cija ukupna duzina prekoracuje duzinu naznacenu na znaku.

Brojevi na znaku dani su kao primjer, a stvarne se vrijednosti upisuju prema okolnostima na cesti i potrebama sigurnosti prometa;

Znak B26

27) znak "najmanja udaljenost izmedu vozila" (B27) oznacuje najmanju udaljenost izmedu vozila u kretanju koje se vozaci moraju pridrzavati.

U znak se upisuju simboli vozila na koje se naredba stvarno odnosi.

Brojevi na znaku dani su kao primjer, a stvarne se vrijednosti upisuju prema okolnostima na cesti i potrebama sigurnosti prometa;

Znak B27

28) znak "zabrana skretanja ulijevo" (B28) oznacuje mjesto na kojem je zabranjeno skretanje ulijevo;

Znak B28

29) znak "zabrana skretanja udesno" (B29) oznacuje mjesto na kojem je zabranjeno skretanje udesno;

Znak B29

30) znak "zabrana polukruznog okretanja" (B30) oznacuje mjesto na kojem je zabranjeno polukruzno okretanje;

Znak B30

31) znak "ogranicenje brzine" (B31) oznacuje cestu ili dio ceste kojim se vozila ne smiju kretati brzinom (u km/h) vecom od oznacene na znaku.

Ako je znaku iz stavka 1. ove tocke pridodana dopunska ploca na kojoj je oznacena vrsta motornog vozila ili masa vozila (npr. 5 t), oznaceno ogranicenje brzine odnosi se samo na tu vrstu vozila ili na vozila cija najveca dopustena masa prelazi oznacenu.

Kad je znak iz stavka 1. ove točke postavljen pod znak C79 (naziv naseljenog mjesta), ograničenje brzine vrijedi za cijelo područje naselja.

Brojevi na znaku dani su kao primjer, a stvarne se vrijednosti upisuju prema okolnostima na cesti i potrebama sigurnosti prometa;

Znak B31

32) znak "zabrana pretjecanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice i mopeda" (B32), označuje cestu ili dio ceste na kojem je zabranjeno pretjecanje svih motornih vozila osim motocikla bez prikolice i mopeda.

U simbolu znaka lijevo osobno vozilo je crvene boje;

Znak B32

33) znak "zabrana pretjecanja za teretne automobile" (B33) označuje cestu ili dio ceste na kojem je teretnim automobilima, čija najveća dopuštena masa premašuje 3,5 t, zabranjeno pretjecanje drugih motornih vozila, osim motocikla bez mopeda.

Ako je znaku iz stavka 1. ove točke dodana dopunska ploča na kojoj je naznačena druga najveća dopuštena masa (npr. 5 t), zabrana se odnosi samo na one teretne automobile, čija najveća dopuštena masa premašuje naznačenu.

U simbolu znaka teretni automobil je crvene boje.

Znak B33

34) znak "zabrana prolaska bez zaustavljanja - carina" (B34) označuje blizinu carinarnice gdje se vozilo mora zaustaviti.

Rijeci ispisane na znaku su "CARINA - DOUANE".

Simbol znaka su ispisane riječi koje označuju razlog obveznog zaustavljanja;

Znak B34

35) znak "zabrana prolaska bez zaustavljanja - policija" (B35) označuje blizinu policije gdje se vozilo mora zaustaviti.

Rijeci ispisane na znaku su "POLICIJA - POLICE".

Simbol znaka su ispisane riječi koje označuju razlog obveznog zaustavljanja;

Znak B35

36) znak "zabrana prolaska bez zaustavljanja - cestarina" (B36) označuje blizinu mjesta gdje se vozilo mora zaustaviti zbog naplate cestarine. Taj se znak može upotrijebiti za označavanje blizine drugih mjesta na kojima se vozilo mora zaustaviti. U tom slučaju riječi ispisane na znaku "CESTARINA - PEAGE" (B36) zamjenjuju se odgovarajućim natpisom koji označuje razlog obveze zaustavljanja.

Simbol znaka su ispisane riječi koje označuju razlog obveznog zaustavljanja;

Znak B36

37) znak "zabrana davanja zvučnih znakova" (B37) označuje cestu ili dio ceste na kojem se uređajem na vozilu ne smiju davati zvučni znakovi, osim u slučaju neposredne opasnosti;

Znak B37

38) znak "prednost prolaska za vozila iz suprotnog smjera" (B38) označuje zabranu pristupa vozila na uski dio ceste prije nego što tim dijelom prođu vozila iz suprotnog smjera.

Simbol znaka ima strelicu crvene boje koja označuje smjer

koji nema prednost.

Znak se postavlja na mjestu s kojeg se može vidjeti dio ceste na koji se zabrana odnosi;

Znak B38

39) znak "zabrana zaustavljanja i parkiranja" (B39) oznacuje stranu ceste na kojoj je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje vozila.

Osnovna boja znaka je plava.

Znak može imati dopunsku ploču s ucrtanom strelicom koja se postavlja ispod znaka usporedno s uzdužnom osi ceste, koja upućuje na to da se zabrana, odnosno ograničenje oznaceno prometnim znakom, odnosi samo na dio ceste koji se proteže u smjeru oznacenom strelicom i na udaljenosti koja je oznacena uz strelicu;

Znak B39

40) znak "zabrana parkiranja" (B40) oznacuje stranu ceste na kojoj je zabranjeno parkiranje vozila.

Osnovna boja znaka je plava.

Znak može imati dopunsku ploču s ucrtanom strelicom koja se postavlja ispod znaka usporedno s uzdužnom osi ceste, koja upućuje na to da se zabrana, odnosno ograničenje oznaceno prometnim znakom, odnosi samo na dio ceste koji se proteže u smjeru oznacenom strelicom i na udaljenosti koja je oznacena uz strelicu;

Znak B40

41) znak "izmjenično parkiranje" (B41) oznacuje dio ceste na kojem je zabranjeno parkiranje u neparne dane.

Osnovna boja znaka je plava, a simbol je bijele boje;

Znak B41

42) znak "izmjenično parkiranje" (B42) oznacuje dio ceste na kojem je zabranjeno parkiranje u parne dane.

Osnovna boja znaka je plava, a simbol je bijele boje;

Znak B42

43) znak "zabranjeno fotografiranje" (B43) oznacuje prostor uz cestu na kojem je zabranjeno fotografiranje, snimanje, skiciranje i sl.;

Znak B43

Članak 31.

Znakovi izricitih naredbi koji sudionicima u prometu na cesti stavljaju do znanja obveze jesu:

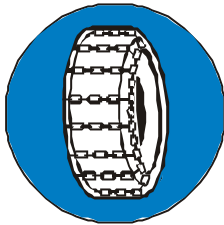
1) znak "najmanja dopuštena brzina" (B44) oznacuje cestu ili dio ceste na kojoj se vozila u normalnim uvjetima moraju kretati najmanje onom brzinom (u km/h) koja je naznačena na znaku.

Broj na znaku iz stavka 1. ove točke dan je kao primjer. Dopuštena najmanja brzina se upisuje u znak prema stvarnim uvjetima na cesti i potrebama sigurnosti prometa;

Znak B44

2) znak "zimski oprema" (B45) naznačuje dio ceste na kojem motorna vozila, osim motocikla, moraju imati propisanu zimsku opremu u zimskim uvjetima;

Znak B45

3) znak "biciklisticka staza" (B46) oznacuje stazu kojom se moraju kretati bicikli, a zabranjeno je kretanje drugim vozilima;

Znak B46

4) znak "pješacka staza" (B47) oznacuje posebno izgradenu pješacku stazu kojom se pješaci moraju kretati, a zabranjeno je kretanje drugim sudionicima u prometu;

Znak B47

5) znak "pješacka i biciklisticka staza" (B48) oznacuje posebno izgradenu stazu kojom se pješaci i biciklisti moraju kretati, a zabranjeno je kretanje drugim sudionicima u prometu.

Bijelom crtom na površini staze odvojena je površina za pješake od površine za bicikliste;

Znak B48

6) znak "staza za jahace" (B49) oznacuje stazu kojom se moraju kretati jahaci, a zabranjeno je kretanje drugim sudionicima u prometu;

Znak B49

7) znakovi "obvezan smjer" (B50), (B51), (B52), (B53), (B54) i (B55) oznacuju smjerove kojima se vozila moraju kretati;

Znakovi se postavljaju na raskrižju.

Znakovi (B50), (B51) i (B52) postavljaju se na mjestima gdje pocinje obvezni smjer za kretanje vozila, a znakovi (B53), (B54) i (B55) postavljaju se ispred mjesta gdje pocinje obvezni smjer za kretanje vozila.

Znak B50

Znak B51

Znak B52

Znak B53

Znak B54

Znak B55

8) znakovi "dopušteni smjerovi" (B56), (B57) i (B58) oznacuju smjerove kojima se vozila smiju kretati;

Znak B56

Znak B57

Znak B58

9) znakovi “obvezno obilježje s desne strane” (B59), “obvezno obilježje s lijeve strane” (B60), “obavezno obilježje” (B61) i “kružni tok prometa” (B62) oznacuju kolnik ili dio kolnika kojim se vozila moraju kretati pri obilježju pješačkih otoka, otoka za usmjerivanje prometa i drugih objekata na kolniku ili voziti u smjeru suprotno od smjera kazaljke na satu.

Znakovi se postavljaju na vrh ili rub pješačkog otoka, odnosno otoka za usmjerivanje prometa ili ispred drugih objekata na kolniku ceste.

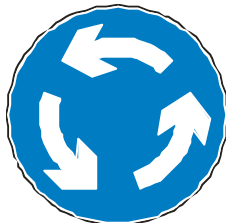
Znak B59

Znak B60

Znak B61

Znak B62

C. Znakovi obavijesti

Članak 32.

Znakovi obavijesti sudionicima u prometu daju potrebne obavijesti o cesti kojom se kreću, nazivima mjesta kroz koja cesta prolazi i udaljenosti do tih mjesta, prestanku važenja znakova izriciteh naredbi te druge obavijesti koje im mogu koristiti.

Članak 33.

Znakovi obavijesti imaju oblik kvadrata, pravokutnika ili kruga.

Članak 34.

Osnovna boja znakova obavijesti je:

1. žuta sa simbolima i natpisima crne boje;
2. plava sa simbolima i natpisima bijele, crne, crvene ili zelene boje;
3. zelena sa simbolima i natpisima bijele boje,
4. .bijela sa simbolima i natpisima crne, crvene ili plave boje.

Iznimno, narancasta boja može biti upotrijebljena kod privremenog usmjeravanja prometa na znakovima C108 (putokaz obilaska), C109 (traka za prekrivanje znakova) i C112 (predznak

za ručno reguliranje prometa).

Na istom znaku (ploči) mogu se na osnovnu podlogu umetnuti podloge odgovarajućih boja, ovisno o vrsti ceste koja vodi do naznačenog odredišta.

Članak 35.

Promjer kruga znaka obavijesti iznosi:

1. na autocestama, cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila, koje nisu ulice, širine kolnika sedam i više metara - 90 cm;
2. na cestama širine kolnika 5,0 do 7,0 m i glavnim gradskim prometnicama (ili ulicama) - 60 cm;
3. u tunelima i galerijama – 60 cm;
4. na svim ostalim cestama i gradskim ulicama i kada je umetnuti znak - 40 cm.

Velicina stranice znaka obavijesti oblika kvadrata iznosi:

1. na autocestama, cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i na cestama koje nisu ulice, širine kolnika sedam i više metara - 90 cm;
2. na cestama širine kolnika 5,0 do 7,0 m i glavnim gradskim prometnicama (ili ulicama) - 60 cm;
3. u tunelima i galerijama – 60 cm;
4. na svim ostalim cestama i gradskim ulicama i kad je umetnuti znak, najmanje – 40 cm.

Velicina stranica znaka obavijesti oblika pravokutnika iznosi:

1. na autocestama, cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i na cestama, koje nisu ulice, širine kolnika sedam i više metara - 90x135 cm;
2. na cestama širine kolnika 5,0 do 7,0 m i glavnim gradskim prometnicama (ili ulicama) - 60x90 cm;
3. u tunelima i galerijama – 60x90 cm;
4. na svim ostalim cestama i gradskim ulicama i kada je umetnuti znak, najmanje - 40x60 cm.

Članak 36.

Znakovi obavijesti postavljaju se tako da sudionicima u prometu daju prethodne obavijesti, obavijesti o prestrojanju, obavijesti o skretanju, obavijesti o smjeru kretanja te da oznace objekt, teren, ulicu ili dijelove ceste na koje se odnose.

Ako se objekt ili teren na koji se znak obavijesti odnosi ne nalazi na cesti na kojoj je znak postavljen, potrebna obavijest može biti postavljena na dopunskoj ploči ili na samom znaku tako da se sudionicima u prometu omogući lak i brz pronalazak objekata, odnosno terena na koji se znak odnosi.

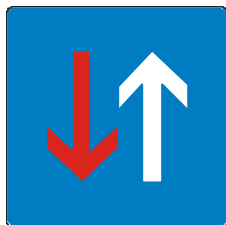
Članak 37.

Znakovi obavijesti jesu:

1) znak “prednost prolaza prema vozilima iz suprotnog smjera” (C01) obavješćuje vozača da na uskom prolazu ima pravo prednosti prema vozilima koja dolaze iz suprotnog smjera. Kad se upotrijebi znak C01, na prilazu uskom prolazu iz suprotnog smjera mora biti postavljen znak “prednost prolaska za vozila iz suprotnog smjera” (B38).

Znak se postavlja ispred suženog dijela ceste, a na suprotnoj se strani suženog dijela ceste postavlja znak B38 (prednost prolaska za vozila iz suprotnog smjera);

Znak C01

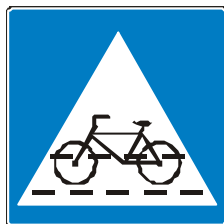
2) znakovi “obilježen pješački prijelaz” (C02) i “obilježen prijelaz biciklističke staze” (C03) oznacuju mjesto na cesti na kojem se nalazi obilježen pješački prijelaz, odnosno obilježen prijelaz biciklističke staze.

Znakovi se izvode s najmanje klasom II retrorefleksije;

Znakovi se postavljaju samo neposredno ispred obilježenoga pješačkog ili biciklističkog prijelaza;

Znak C02

Znak C03

3) znak “djeca na cesti” (C04) oznacuje mjesto na cesti kojim se djeca kreću cestom ili u većem broju (primjerice, ispred škole, vrtića, igrališta i sličnih prostora)

Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije;

Znak C04

4) znak “podzemni ili nadzemni pješački prolaz” (C05) oznacuje mjesto na kojem se nalazi podzemni ili nadzemni pješački prolaz.

Znakovi se postavljaju samo neposredno ispred obilježenoga pješačkog prolaza, odnosno iznad njega;

Znak C05

5) znakovi “cesta s jednosmjernim prometom” (C06) i (C07) obavješćuju sudionike u prometu o jednosmjernoj cesti. Rijeci “jedan smjer” mogu biti ispisane na strelici tog znaka.

Znakovi se postavljaju uzduž ceste s jednosmjernim prometom i to na mjestima na kojima je vozaču, koji se kreće

cestom, odnosno koji ulazi na jednosmjernu cestu, potrebno dati obavijest o jednosmjernom prometu.

Znak C06 postavlja se tako da je strelica okomita na uzdužnu os ceste, a znak C07 tako da je strelica usporedna s uzdužnom osi ceste.

Znak C06

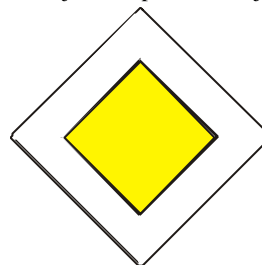

Znak C07

6) znak “cesta s prednošću prolaska” (C08) oznacuje cestu ili dio ceste na kojem vozila imaju prednost prolaska prema vozilima koja se kreću cestama što se križaju s tom cestom ili dijelom ceste.

Znak ima unutarnji kvadrat žute boje, a pojas između unutarnjega kvadrata i vanjskog ruba znaka bijele je boje.

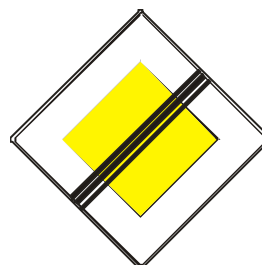
Znak se postavlja, u pravilu, na glavnim prometnicama u naselju i na prilazu naselju i to ispred raskrižja;

Znak C08

7) znak “završetak ceste s prednošću prolaska” (C09) oznacuje mjesto na kojem se završava cesta ili dio ceste s prednošću prolaska.

Znak ima unutarnji kvadrat žute boje, a pojas između unutarnjega kvadrata i vanjskog ruba znaka bijele je boje;

Znak C09

8) znak “izbočina na cesti” (C10) oznacuje mjesto gdje su postavljene naprave za smirivanje prometa.

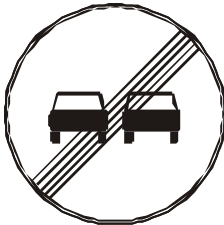
Znak se izvodi s najmanje klasom II retrorefleksije;

Znak C10

9) znak "prestanak zabrane pretjecanja svih motornih vozila osim mopeda" (C11) oznacuje mjesto odakle prestaje zabrana pretjecanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice i mopeda.

Znak se postavlja se na mjestu na cesti na kojem prestaje vrijediti zabrana pretjecanja svih motornih vozila, osim mopeda;

Znak C11

10) znak "prestanak zabrane pretjecanja za teretne automobile" (C12) oznacuje mjesto na kojem prestaje zabrana pretjecanja teretnim automobilima;

Znak se postavlja na mjestu na cesti na kojem prestaje vrijediti zabrana pretjecanja za teretne automobile;

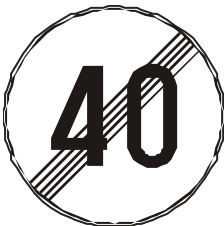

Znak C12

11) znak "prestanak ogranicenja brzine" (C13) oznacuje mjesto odakle prestaje ogranicenje brzine, a znak "prestanak najmanje dopustene brzine" (C14) oznacuje mjesto na kojem prestaje propisana najmanje dopustena brzina.

Brzina na znakovima dana je samo kao primjer.

Znak se postavlja na mjestu na cesti na kojem prestaje vrijediti ogranicenje brzine;

Znak C13

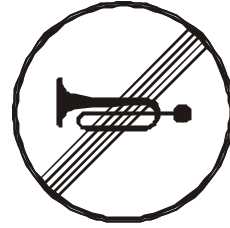

Znak C14

12) znak "prestanak zabrane davanja zvucnih znakova" (C15) oznacuje mjesto na kojem prestaje zabrana davanja zvucnih znakova.

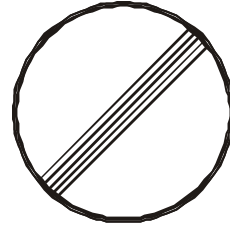
Znak se postavlja na mjestu na cesti na kojem prestaje

vrijediti zabrana davanja zvucnih znakova;

Znak C15

13) znak "prestanak svih zabrana" (C16) oznacuje mjesto na cesti na kojem prestaju vrijediti sve zabrane na toj cesti;

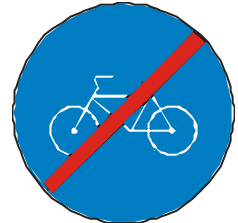

Znak C16

14) znak "prestanak obvezne upotrebe zimske opreme" (C17), znak "zavrsetak biciklisticke staze" (C18), znak "zavrsetak pješacke staze" (C19) i znak "zavrsetak staze za jahace" (C20) oznacuju mjesta na cesti na kojima prestaju vrijediti odgovarajuće zabrane koje su prije tog mjesta uspostavljene prometnim znakovima postavljenim na toj cesti;

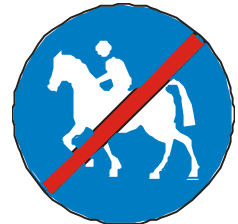
Znak C17

Znak C18

Znak C19

Znak C20

15) znak "zona u kojoj je ogranicena brzina" (C21) oznacuje podrucje, odnosno zonu kojom se vozila ne smiju kretati brzinom (u km/h) vecom od one što je oznacena na znaku;

Znak C21

16) znak “završetak zone u kojoj je ograničena brzina” (C22) označuje mjesto na kojem prestaje ograničenje brzine.

Znak se sastoji od umetnutih odgovarajućih prometnih znakova i prekršten je s pet kosih crta crne boje;

Znak C22

17) znak “pješačka zona” (C23) označuje područje namijenjeno kretanju pješaka, a zabranjeno je za kretanje vozila na motorni pogon;

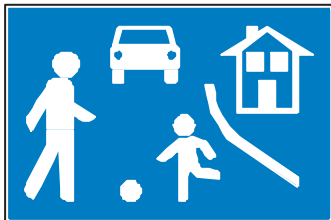
Znak C23

18) znak “završetak pješačke zone” (C24) označuje mjesto na kojem prestaje zabrana kretanja za vozila na motorni pogon;

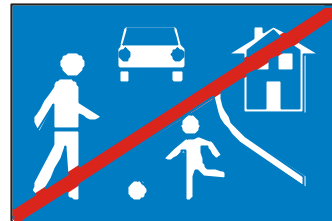
Znak C24

19) znak “područje smirenog prometa” (C25) označuje mjesto u naselju na kojem se ulazi u područje u kojem se ne smije voziti brže od brzine hoda pješaka jer je dječja igra svugdje dopuštena;

Znak C25

20) znak “završetak područja smirenog prometa” (C26) označuje mjesto na kojem se izlazi iz područja smirenog prometa.

Znak C26

21) znak “zona u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja” (C27) označuje mjesto u naselju iz koje se ulazi u zonu u kojoj je provedeno opće ograničenje trajanja parkiranja na određeno vrijeme, bez obzira na to plaća li se naknada za parkiranje na određeno vrijeme ili ne.

Znaku može biti dodana dopunska ploča na kojoj će se označiti dani ili sati za koje ograničenje vrijedi;

Znak C27

22) znak “završetak zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja” (C28) označuje mjesto u naselju na kojem se izlazi iz zone u kojoj je provedeno opće ograničenje trajanja parkiranja na određeno vrijeme.

Znak se sastoji od umetnutih odgovarajućih prometnih znakova i prekršten je s pet kosih crta crne boje;

Znak C28

23) znak “brzina koja se preporučuje” (C29) označuje brzinu koja se preporučuje na određenom dijelu ceste.

Brzina na znakovima dana je samo kao primjer;

Znak C29

24) znak “prestanak preporučene brzine” (C30) označuje mjesto na kojem prestaje preporučena brzina.

Brzina na znakovima dana je samo kao primjer.

Znak C30

25) znak "školska patrola" (C31) obavješćuje vozače o blizini mjesta ili mjestu na kojem pripadnici školske prometne jedinice osiguravaju prijelaz djece preko kolnika ili obilježenoga pješackog prijelaza;

Znak C31

26) znak "bolnica" (C32) označuje blizinu bolnice i upozorenje vozaču da svojim vozilom ne stvara suvišnu buku;

Znak C32

27) znak "ustanova hitne medicinske pomoci" (C33) označuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi ustanova hitne medicinske pomoci.

Simbol na znaku crvene je boje;

Znak C33

28) znak "policajska postaja" (C34) označuje mjesto na kojem se nalazi policijska postaja;

Znak C34

29) znak "parkiralište" (C35), "garaža" (C36) i "vremensko ograničenje parkiranja" (C37) označuje prostor koji je određen ili posebno ureden za parkiranje vozila, odnosno garažiranje vozila.

Na znaku C35 ili na dopunskoj ploči može se odgovarajućim simbolima ili natpisima označiti način parkiranja, smjer u kojem se nalazi parkiralište, udaljenost u metrima do parkirališta, kategorije vozila kojima je parkiralište namijenjeno, a i moguće vremensko ograničenje parkiranja C37;

Znak C35

Znak C36

Znak C37

30) znak "telefon" (C38) označuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi telefonska govornica.

Ako se znak postavlja u tunelu, ispod bijelog polja ispisan je natpis SOS;

Znak C38

32) znak "benzinska postaja" (C39) označuje blizinu mjesta na kojem se nalazi benzinska postaja;

Znak C39

33) znak "informacija" (C40) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto u kojem se mogu dobiti turističke obavijesti;

Znak C40

34) znak "hotel ili motel" (C41) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi hotel ili motel;

Znak C41

35) znak "restoran" (C42) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi restoran;

Znak C42

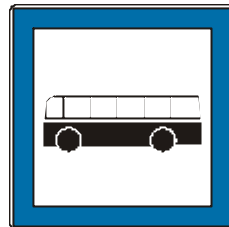
36) znak "pitka voda" (C43) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi pitka voda;

Znak C43

37) znak "stajalište autobusa" (C44) oznacuje mjesto na kojem se nalazi autobusno stajalište.

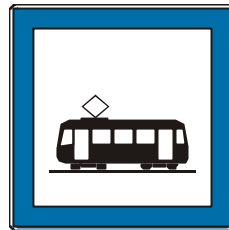
Znak se postavlja na izlaznom dijelu stajališta koji je usporedan s uzdužnom osi ceste, gledajući u smjeru kretanja;

Znak C44

38) znak "stajalište tramvaja" (C45) oznacuje mjesto na kojem se nalazi tramvajsko stajalište.

Znak se postavlja na izlaznom dijelu stajališta koji je usporedan s uzdužnom osi ceste, gledajući u smjeru kretanja;

Znak C45

39) znak "taxi" (C46) oznacuje mjesto na kojem se nalazi taksi stajalište.

Znak se postavlja na ulaznom i/ili izlaznom dijelu stajališta koji je usporedan s uzdužnom osi ceste, gledajući u smjeru kretanja;

Znak C46

40) znak "zračna luka" (C47) oznacuje blizinu zračne luke ili mjesto zračne luke.

Znak C47

41) znakovi "luka-pristanište" (C48) i (C49) oznacuju blizinu luke, pristaništa, odnosno trajekta, ili mjesto u kojem se nalazi luka, pristanište ili trajekt;

Znak C48

Znak C49

42) znak "marina" (C50) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi luka za športska i turistička plovila;

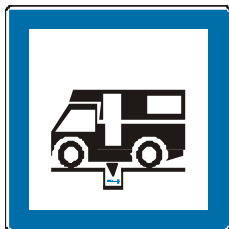
Znak C50

43) znak "kavana" (C51) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi kavana;

Znak C51

44) znak "mjesto za ispuštanje otpadnih voda" (C52) oznacuje mjesto na kojem se ispuštaju otpadne vode iz vozila za kampiranje;

Znak C52

45) znakovi "teren za kampiranje pod šatorima" (C53), "teren za kampiranje u prikolicama" (C54) i "teren za kampiranje u vozilima" (C55) oznacuju blizinu terena ili teren ureden za kampiranje pod šatorima, boravak u prikolicama ili u vozilima.

Znakovi se mogu međusobno kombinirati prema namjeni terena za kampiranje;

Znak C53

Znak C54

Znak C55

46) znak "teren ureden za izletnike" (C56) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi teren ureden za izletnike;

Znak C56

47) znak "planinarski dom" (C57) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi planinarski dom i ureden teren za izletnike;

Znak C57

48) znak "vatrogasni aparat" (C58) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto na kojem se nalazi aparat za gašenje požara ili služba za gašenje požara.

Ako se znak postavlja ispred službe za gašenje požara, ispod bijelog polja ispisuje se pojam "VATROGASCI".

Simbol znaka crvene je boje;

Znak C58

49) znak "vozilo za pomoc na cesti" (C59) oznacuje blizinu mjesta ili mjesto u kojem se nalazi služba za pružanje pomoci u slučaju kvara na vozilu;

Znak C59

50) znak "radionica za popravak vozila" (C60) oznacuje blizinu mjesta na kojem se nalazi radionica za popravak vozila;

Znak C60

51) znak "praonica vozila" (C61) oznacuje blizinu mjesta na kojem se nalazi praonica vozila;

Znak C61

52) znak "WC" (C62) oznacuje blizinu mjesta na kojem se nalazi javni nužnik;

Znak C62

53) znak "radionica za popravak guma" (C63), oznacuje blizinu mjesta na kojem se nalazi radionica za popravak guma;

Znak C63

54) znak "radiopostaja" (C64) oznacuje podrucje cujnosti radiopostaje koja daje službene obavijesti o stanju na cestama, ciji su naziv i frekventno podrucje upisani na znaku;

Znak C64

55) znak "vodozaštitno podrucje" (C65) oznacuje mjesto na cesti odakle se cesta pruža po vodozaštitnom podrucju i gdje svi vozacii moraju biti osobito oprezni.

Simbol znaka je narancaste boje, osovina s kotacima, odnosno osovina vozila crne je boje, a dvije valovite crte plave su boje;

Znak C65

56) znak "autocesta" (C66) oznacuje mjesto odakle pocinje autocesta;

Znak C66

57) znak "završetak autoceste" (C67) oznacuje mjesto na kojem se završava autocesta.

Znak C67

58) znak "cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila - brza cesta" (C68) oznacuje mjesto od kojeg pocinje cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila;

Znak C68

59) znak "završetak ceste namijenjene isključivo za promet motornih vozila - brze ceste" (C69) označuje mjesto na kojem završava cesta namijenjena isključivo prometu motornih vozila;

Znak je prekriven kosom crtom crvene boje;

Znak C69

60) znak "slijepa cesta" (C70) označuje blizinu i položaj ceste koja nema izlaza (slijepa cesta).

Položaj simbola u znaku treba odgovarati stvarnom položaju slijepe ceste prema cesti na kojoj se taj znak postavlja;

Znak C70

61) znak "smjer kretanja vozila do raskrižja na kojem je zabranjeno skretanje ulijevo" (C71) označuje cestu kojom se vozilo mora kretati do tog raskrižja.

Znak se postavlja na prvo križanje ispred onoga na kojem je zabranjeno skretanje ulijevo;

Znak C71

62) znak "ugibalište za zaustavljanje vozila u nuždi", označuje mjesto ili blizinu mjesta na kojem je izgrađena posebna površina kolnika za prisilno zaustavljanje vozila.

Znak se postavlja na početku ugibališta i 250 m, izuzetno 150 m, prije mjesta koje označuje.

Znak C72 ima natpis SOS na crvenoj podlozi.

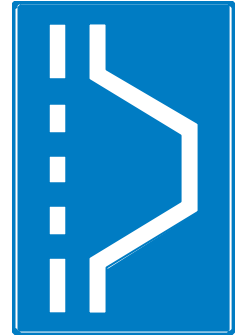
Znak C72 postavlja se na ugibalište na kojem se nalazi SOS

telefon, a znak C73 se postavlja na ugibalište u cijoj blizini nema SOS telefona.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na svim ostalim cestama plave je boje;

Znak C72

Znak C73

63) znak "planinski prijevoj" (C74) označuje planinski prijevoj s nadmorskom visinom.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje; na brzjoj cesti je plave boje; na ostalim cestama žute je boje;

Znak C74

64) znak "rijeka" (C75) označuje ime rijeke preko koje cesta prelazi.

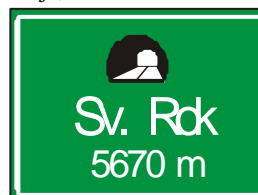
Znak postavljen na autocesti zelene je boje; na brzjoj cesti je plave boje; na ostalim cestama žute je boje;

Znak C75

65) znak "cestovna građevina" (C76 i C77) označuje naziv i dužinu cestovne građevine od posebnog značenja (tunel, vijadukt i sl.).

Znak postavljen na autocesti zelene je boje; na brzjoj cesti je plave boje; na ostalim cestama žute je boje;

Znak C76

Znak C77

66) znak "policajska postaja" (C78) označuje blizinu mjesta ili mjesto gdje je policijska postaja.

Ispod strelice može se upisati i udaljenost u metrima do

mjesta gdje je policijska postaja;

Znak C78

67) znak "naziv naseljenog mjesta" (C79) oznacuje naziv mjesta (naselja) u koje ulazi cesta i granicu od koje pocinje to mjesto.

Znak se postavlja na mjestu ulaza u naselje i oznacuje s kojeg se mjesta moraju primjenjivati prometni propisi u naselju;

Znak C79

68) znak "završetak naseljenog mjesta" (C80) oznacuje mjesto na kojem završava naselje kroz koje prolazi cesta.

Znak se postavlja na mjestu završetka naselja i oznacuje s kojeg se mjesta prestaju primjenjivati prometni propisi u naselju;

Znak C80

69) znak "putokaz" (C81) i (C82) oznacuje mjesto, karakteristican objekt ili sadržaj prema kojem vodi cesta na koju putokaz upucuje.

Na putokazu mogu biti ispisana najviše dva naziva mjesta, koji su ispisani jedan ispod drugoga.

Uz znak C81 i C82 mora biti upisana udaljenost do odredišta u km.

Znakovi se postavljaju na raskrižju na mjestu na kojem pocinje cesta na koju se znak odnosi.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje; na brzjoj cesti plave je boje; na ostalim cestama žute je boje;

Znak C81 i C82 može se postaviti u četvrtom stupnju daljinskog vodenja prometa;

Znak C81

Znak C82

70) znak "putokaz za zračnu luku" (C83) oznacuje smjer ceste prema zračnoj luci;

Znak C83

71) znak "putokaz za autocestu ili brzu cestu" (C84 i C85) oznacuje smjer prema autocesti ili brzjoj cesti.

Na putokazu mogu biti upisani naziv mjesta, simbol autoceste odnosno brze ceste, broj ceste i oznaka autoceste odnosno brze ceste.

Znak C84 postavlja se na raskrižju na kojem se ulazi na autocestu ili brzu cestu.

Znak C85 postavlja se na raskrižjima koja upucuju ili se nalaze u smjeru autoceste ili brze ceste.

Znak koji se odnosi na autocestu zelene je boje, a za brzu cestu plave je boje.

Znakovi se mogu postavljati u četvrtom stupnju daljinskog vodenja prometa;

Znak C84

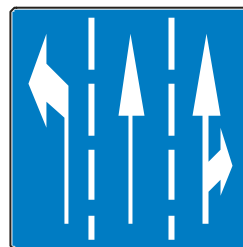
Znak C85

72) znakovi "prestrojavanje vozila" (C86) i "prestrojavanje vozila s nazivima naseljenih mjesta" (C87) oznacuju mjesto prestrojavanja na križanju na cestama s više prometnih traka.

Na znaku mogu biti ispisani i nazivi mjesta (C87).

Simboli na znakovima moraju odgovarati stvarnom broju prometnih traka i načinu prestrojavanju na njima.

Znak C87 postavljen na autocesti zelene je boje; na brzjoj cesti je plave boje; na ostalim cestama žute je boje;

Znak C86

Znak C87

73) znak "otvaranje prometnog traka za vozila javnog prijevoza putnika" (C88) i znak "zatvaranje prometnog traka za vozila javnog prijevoza putnika" (C89) oznacuje mjesto na kojem se otvara ili zatvara prometni trak za kretanje vozila javnog prijevoza putnika;

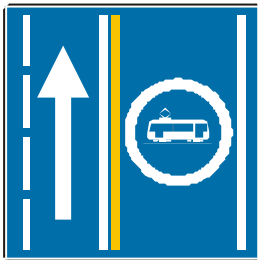
Znak C88

Znak C89

74) znak “prometni trak za vozila javnog prijevoza putnika” (C90) oznacuje simbolom ili tekstom prometni trak kojim se kreću samo vozila javnog prijevoza putnika.

Na znakovima C88, C89 i C90 umjesto simbola može biti tekst: “Tram”, “Bus”, “Taxi”;

Znak C90

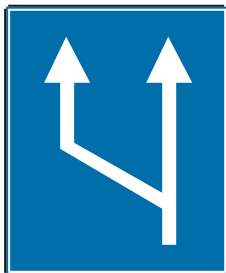
75) znak “otvaranje prometnog traka” (C91) oznacuje mjesto gdje počinje dodatni prometni trak za kretanje vozila u istom smjeru.

Na znaku može biti upisana udaljenost do mjesta početka otvaranja prometnog traka.

Simboli na znaku moraju odgovarati stvarnom broju prometnih traka i načinu prestrojavanju na njima.

Znak se postavlja na državnim i ostalim cestama.

Kad se zbog prepreka ili oštećenja kolnika promet određeno vrijeme preusmjerava, znakovi imaju podlogu žute boje;

Znak C91

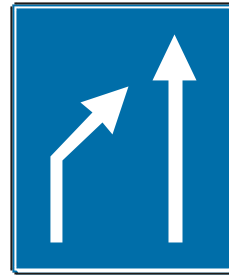
76) znak “zatvaranje prometnog traka” (C92) oznacuje mjesto gdje je zatvoren, odnosno ukinuta jedna od prometnih traka namijenjena kretanju vozila u istom smjeru.

Na znakovima može biti upisana udaljenost do mjesta početka zatvaranja prometnog traka.

Simboli na znaku moraju odgovarati stvarnom broju prometnih traka i načinu prestrojavanju na njima.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na svim ostalim cestama plave je boje.

Kad se zbog prepreka ili oštećenja kolnika promet određeno vrijeme preusmjerava, znakovi imaju podlogu žute boje;

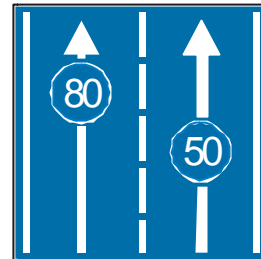
Znak C92

77) znak “dopuštena brzina na pojedinom prometnom traku” (C93) oznacuje najmanju dopuštenu brzinu na pojedinom prometnom traku.

Brzine na znaku dane su kao primjer.

Simboli na znakovima moraju odgovarati stvarnom broju prometnih traka i načinu prestrojavanju na njima.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzoj cesti je plave boje;

Znak C93

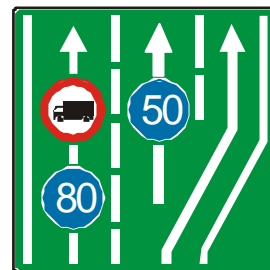
78) znak “prometni trak za spora vozila” (C94) oznacuje mjesto gdje počinje prometni trak kojim se mora kretati sporo vozilo koje se kreće brzinom manjom od brzine određene umetnutim znakom.

Na znaku može biti upisana udaljenost do mjesta početka otvaranja prometnog traka.

Simboli na znaku moraju odgovarati stvarnom broju prometnih traka, zabranama i načinu prestrojavanja na njima. Brzine na znaku dane su kao primjer.

Znak se postavlja na autocestama i brzim cestama s dva odvojena kolnika.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzoj cesti je plave boje.

Znak C94

79) znak “zatvaranje prometnog traka za spora vozila” (C95) oznacuje mjesto na kojem završava prometni trak za kretanje sporih vozila.

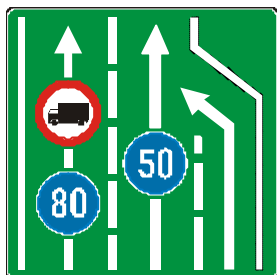
Na znaku može biti upisana udaljenost do mjesta početka zatvaranja prometnog traka.

Simboli na znakovima moraju odgovarati stvarnom broju

prometnih traka i nacinu prestrojavanju na njima.

Znak se postavlja na autocestama i brzim cestama s dva odvojena kolnika.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzjoj cesti je plave boje.

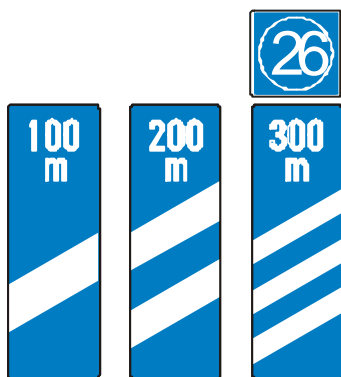

Znak C95

80) znak "izlaz sa autoceste ili brze ceste" (C96) oznacuje udaljenost do pocetka prometnog traka za izlaz s ceste.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzjoj cesti je plave boje.

Znak se postavlja, u pravilu, kad je prometni trak za izlaz s autoceste ili brze ceste kraci od propisane duzine te na završetku autoceste ili brze ceste.

Znak C96

81) znak "ploca za oznacivanje izlaza" (C97) oznacuje mjesto izlaska s autoceste ili brze ceste.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzjoj cesti je plave boje.

Znak se postavlja na vrhu razdjelnog otoka;

Znak C97

82) znak "odmorište" (C98) i (C99) oznacava nailazak na mjesto na kojem se nalazi odmorišna postaja s uslužnim sadržajima i prostor za odmor putnika;

Na znaku su simboli sadržaja odmorišne postaje i udaljenost do odmorišta (C98), odnosno do duce benzinske postaje (C99).

Kad se znak (C99) postavlja na pocetku prometnog traka za iskljucivanje, ispod simbola sadržaja odmorišne postaje nalazi se kosa strelica udesno.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, na brzjoj cesti je plave boje, a na ostalim cestama žute je boje;

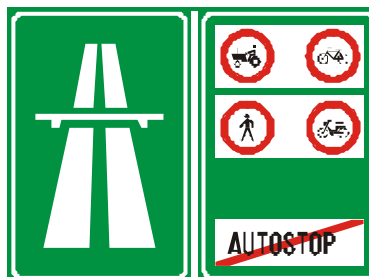
Znak C98

Znak C99

83) znak "zabrana ulaska određenih vrsta vozila na autocestu ili cestu namijenjenu iskljucivo za promet motornih vozila" (C100) oznacuje kojim je vrstama vozila i sudionika u prometu zabranjeno kretanje autocestom ili brzom cestom.

Kad se znak odnosi na brzu cestu, tada umjesto znaka (C66) sadrži znak C68 i plave je boje;

Znak C100

84) znak "cestarina" (C101) postavljen iznad prometnih trakova oznacuje nailazak na objekt za naplatu cestarine.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzjoj cesti je plave boje.

Znak C101

85) znak "obavijest o naplati cestarine" (C102) oznacuje nailazak na objekt za naplatu cestarine.

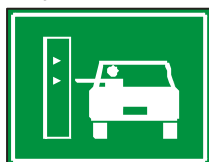
Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzjoj cesti plave je boje.

Znak C102

86) znak "obvezno uzimanje naplatne karte" (C103), "naplata cestarine" (C104), "elektronska naplata cestarine" (C105) i "naplata cestarine smart karticom" (C106) oznacuje obvezno uzimanje naplatne karte, odnosno nacina placanja cestarine na objektu naplate cestarine.

Znak postavljen na autocesti zelene je boje, a na brzjoj cesti plave je boje.

Znak C103

Znak C104

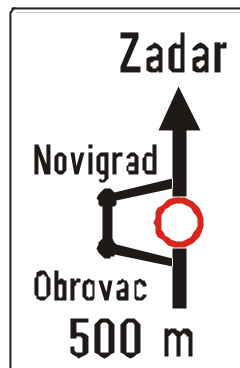
Znak C105

Znak C106

87) znak "predznak za obilazak" (C107) oznacuje pravac i smjer obilaska preko naseljenog mjesta.

Znak "predznak za obilazak" oznacuje pravac i smjer obilaska preusmjeravanja prometa kad je zbog obilaska naselja, zabrane ili oštećenja kolnika promet djelomice ili potpuno zabranjen. Kod daljnjeg usmjeravanja prometa znaku se mora dodati dopunska ploca s natpisom "OBILAZAK ...km";

Znak C107

88) znakovi "putokaz obilaska" (C108) oznacuje smjer privremenog obilaska;

Ako je obilazan smjer samo za pješake ili određenu vrstu vozila, tad je na lijevoj strani znaka upisan simbol pješaka ili vrste vozila na koje se znak odnosi.

Znak je narancaste boje;

Znak C108

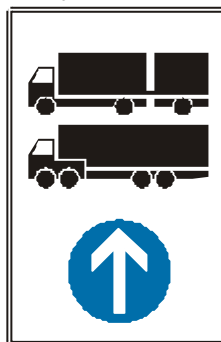
89) "traka za prekrivanje znakova" (C109) služi za privremeno prekrivanje prometnog znaka ili za privremeno prekrivanje nekog naziva naseljenog mjesta na prometnim znakovima obavijesti za vođenje prometa kad nisu u funkciji.

Znak je narancaste boje;

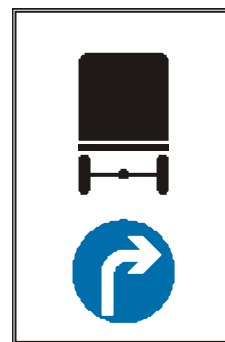

Znak C109

90) znak "obilazan smjer za određene vrste vozila" (C110) i (C111) obavješćuje vozača vozila prikazanog na znaku da mora voziti u smjeru koji je određen umetnutim prometnim znakom za obavezan smjer;

Znak C110

Znak C111

91) znak "predznak za ručno reguliranje prometom" (C112) obavješćuje vozača o blizini mjesta gdje se izvode radovi i gdje se promet naizmjenice jednosmjerno propušta.

Znak je žute boje;

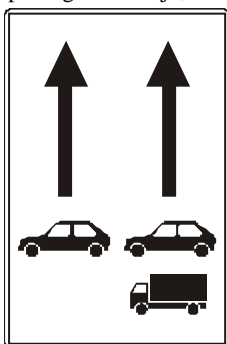
Znak C112

92) znak “prometni trak namijenjen određenoj vrsti vozila”, koji sa simbolom (C113) ili s umetnutim prometnim znakom (C114) označuje broj i namjenu prometne trake, kad je zbog održavanja propusne moći ceste u području izvođenja radova, kratkotrajnog ograničenja ili oštećenja kolnika, promet ureden na takav način da se prometni trakovi namjenjuju određenoj vrsti.

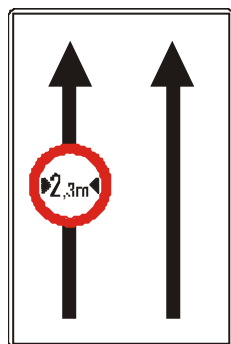
Širina na umetnutom znaku dana je kao primjer.

Simboli na znakovima moraju odgovarati stvarnom broju prometnih traka i načinu preustrojanju na njima.

Osnovna boja znakova je bijela, a kad se zbog prepreka ili oštećenja kolnika promet određeno vrijeme preusmjerava, znakovi imaju podlogu žute boje;

Znak C113

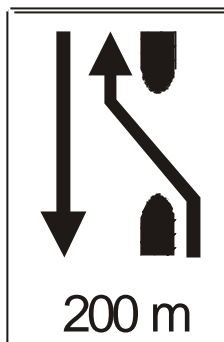

Znak C114

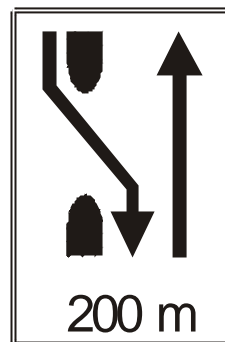
93) znak “predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima” (C115), (C116), (C117), (C118) i (C119) obavješćuje i označuje smjer te način preusmjeravanja prometa, kad se zbog prepreka ili oštećenja kolnika promet na određeno vrijeme preusmjeruje s kolničkog traka za jednosmjerno kretanje na kolnički trak namijenjen za promet iz suprotnog smjera, pa je s toga na određeno vrijeme uspostavljen dvosmjerni promet, i obratno, pri prijelazu iz dvosmjernog prometa u jednosmjerni promet.

Simboli na znakovima moraju odgovarati stvarnom broju prometnih traka i načinu preustrojanju na njima.

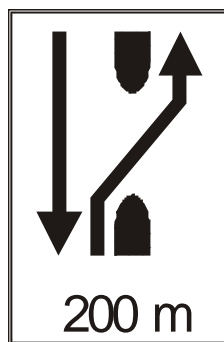
Osnovna boja znakova je bijela, a kad se zbog prepreka ili oštećenja kolnika promet određeno vrijeme preusmjeruje, znakovi imaju podlogu žute boje;

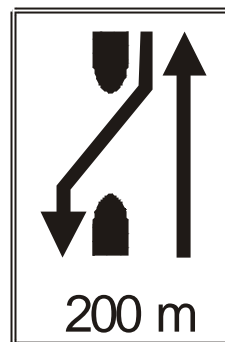
Znak C115

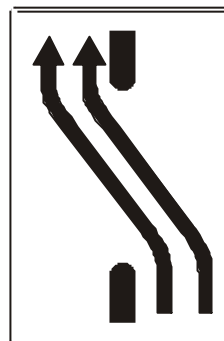
Znak C116

Znak C117

Znak C118

Znak C119

94) znak “ploča za označavanje naziva ulica” (C120) označuje vozacima i pješacima naziv ulice kojom prolaze ili u koju ulaze. Znak može imati i kućne brojeve bloka na koji se odnosi. Znak se postavlja na raskrižju;

Znak C120

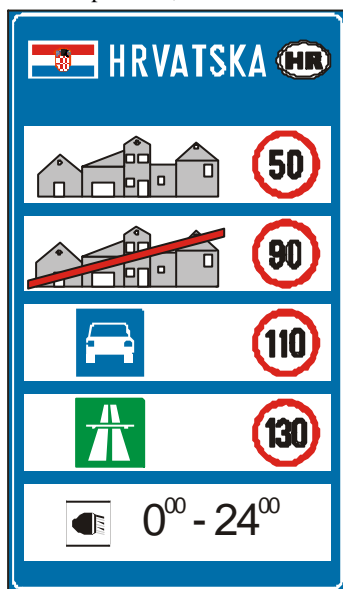
95) znak “Republika Hrvatska” (C121) označuje ulazak ceste na prostor Republike Hrvatske.

Znak je bijele boje, vanjski rub celine dvije međusobno odvojene pruge crvene i plave boje, natpis crne boje i grb Republike Hrvatske.

Znak C121

96) znak "ograničenje najveće dopuštene brzine na cestama Hrvatske" (C122) označuje opće ograničenje dopuštene brzine u Republici Hrvatskoj prema vrsti ceste i obvezu paljenja kratkih svjetala kad je vozilo u prometu;

Znak C122

97) znak "nacionalna autooznaka" (C123). U znak se upisuje oznaka države na koju se autooznaka odnosi;

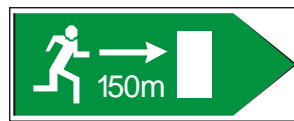
Znak C123

98) znak "sigurnosni izlaz" (C124) i znak "smjer za sigurnosni izlaz" (C125) označuje izlaz, odnosno smjer prema sigurnosnom izlazu u slučaju opasnosti u tunelu (galeriji).

Oblik simbola i udaljenost na znaku C125 mora odgovarati vrsti sigurnosnog izlaza iz tunela (galerije).

Znak C124

Znak C125

99) znak "oznaka broja izlaza ili cvorišta" (C126) označuje broj izlaza ili cvorišta autoceste, odnosno brze ceste;

Znak za autoceste zelene je boje, za brze ceste plave boje, a simbol, odnosno broj i vanjski rub bijele su boje;

Znak C126

100) znak "broj međunarodne ceste" (C127) označuje broj međunarodne ceste.

Znak se postavlja kao poseban znak, a može biti postavljen ispod ili iznad drugih prometnih znakova;

Znak C127

101) znak "broj autoceste" (C128) označuje broj autoceste.

Znak je zelene boje, simbol za autocestu je slovo A i vanjski je rub bijele boje;

Znak se postavlja kao poseban znak, a može biti postavljen ispod ili iznad drugih prometnih znakova;

Znak C128

102) znak "broj državne ceste" (C129) označuje broj državne ceste.

Znak se postavlja kao poseban znak, a može biti postavljen ispod ili iznad drugih prometnih znakova;

Znak C129

103) znak "broj županijske ceste" (C130) označuje broj županijske ceste.

Znak se postavlja kao poseban znak, a može biti postavljen ispod ili iznad drugih prometnih znakova;

Znak C130

104) znak "kilometarska oznaka za autoceste ili brze ceste" (C131) označuje kilometar na kojoj je znak postavljen.

Znak je za autoceste zelene boje, za brze ceste plave boje, a broj i vanjski rub su bijele boje.

Znak se, u pravilu, postavlja s desne strane kolnika u smjeru vožnje;

Znak C131

105) znak "oznaka dionice državne ceste" (C132) oznacuje broj državne ceste, broj dionice te kilometar dionice državne ceste na kojoj je znak postavljen.

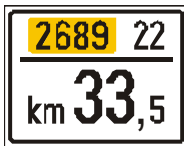
Znak se postavlja s jedne strane ceste s dva lica znaka;

Znak C132

106) znak "oznaka dionice županijske ceste" (C133) oznacuje broj županijske ceste, broj dionice županijske ceste te kilometar dionice ceste na kojoj je znak postavljen.

Znak se postavlja s jedne strane ceste s dva lica znaka.

Znak C133

Clanak 38.

Na dijelu znaka ispod bijelog polja (znakovi C33, C34 i od C38 do C64) može se simbolom ili natpisom oznaciti naziv, vrsta, udaljenost u metrima ili smjer u kojem se nalazi mjesto, prostor, uređaj ili služba (SOS kabina, vatrogasna služba - vatrogasci, ugostiteljski objekt i dr.) na koje se znak odnosi. U tom slučaju plavo polje ispod simbola znaka se povećava i znak iz kvadratnog oblika prelazi u pravokutni oblik.

D. Znakovi obavijesti za vodenje prometa

Clanak 39.

Znakovi obavijesti za vodenje prometa obavješćuju sudionike u prometu o pružanju cestovnih smjerova, rasporedu odredišta i vodenju prometa prema njima, križanjima i cvorištima na određenom smjeru ceste i udaljenostima do odredišta.

Clanak 40.

Osnovna boja znakova obavijesti za vodenje prometa je:

- 1) na autocestama zelena sa simbolima i natpisima bijele boje;
- 2) na brzim cestama plava sa simbolima i natpisima bijele boje;
- 3) na državnim i ostalim cestama žuta sa simbolima i natpisima crne boje,
- 4) za dijelove gradova, naselja i značajne objekte bijela sa simbolima i natpisima crne boje.

Na istom znaku (ploči) mogu se na osnovnu podlogu umetnuti podloge odgovarajućih boja ovisno o vrsti ceste koja vodi do naznačena odredišta.

Clanak 41.

Velicine znakova obavijesti za vodenje prometa ovise o visini i broju pojmova (slova) na znaku.

Najmanje visine pojmova iznose:

- a) za autoceste:
  - znak postavljen iznad kolnika 35 cm,
  - znak postavljen sa strane kolnika 28 cm.
- b) za brze ceste 28 cm;
- c) za priključne ceste na autoceste i brze ceste 17.5 cm,
- d) za državne ceste i županijske ceste 10.5 cm.

Clanak 42.

Obavješćivanje sudionika u prometu znakovima obavijesti za vodenje prometa u zoni raskrižja provodi se u pet stupnjeva.

Stupnjevi obavijesti su:

- I. "prethodno obavješćivanje";
- II. "obavješćivanje o smjeru kretanja";
- III. "obavješćivanje o prestrojavanju";
- IV. "obavješćivanje o skretanju";
- V. "potvrđno obavješćivanje".

Clanak 43.

Na autocestama, brzim cestama i cestama s raskrižjima u više razina moraju se postaviti svih pet stupnjeva obavijesti.

Na državnim cestama moraju se postaviti drugi, četvrti i peti stupanj, a treći ako je cesta s više prometnih traka.

Na županijskim cestama moraju se postaviti drugi i četvrti, a na ostalim cestama najmanje četvrti stupanj obavijesti.

Clanak 44.

Ovisno o vrsti i kategoriji ceste, geometrijskom oblikovanju raskrižja te o udaljenosti dvaju susjednih raskrižja, može se izostaviti ili dodati jedan od stupnjeva obavijesti, osim četvrtog stupnja obavijesti koji je obavezan.

Clanak 45.

Znakovi obavijesti za vodenje prometa u prvom stupnju jesu:

1) znak "predputokaz za izlaz s autoceste ili brze ceste s oznakom izlaza" (D01).

Ako se znak odnosi na autoceste, tad je zelene boje, a ako se odnosi na brze ceste plave je boje.

Znak D01

2) znak "predputokaz za cvorište autocesta s oznakom cvorišta" (D02).

Postavlja se na interregionalnom cvorištu.

Znak D02

Znakovi obavijesti za vođenje prometa u drugom stupnju jesu:

3) znak „raskrižje“ (D03) i (D04) označuje međusobni položaj, smjerove cesta, brojeve cesta te nazive mjesta do kojih vode ceste što se križaju.

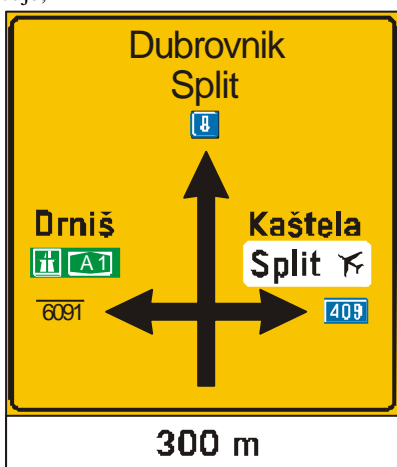
Položaj strelica mora odgovarati položaju cesta na terenu.

Položaj oznake broja ceste iznad strelice za ravno može biti lijevo ili ispod naziva mjesta ovisno o broju ceste i broju naziva mjesta koje je potrebno naznčiti.

Položaj oznake broja ceste za lijevo i desno može biti u smjeru strelice ili ispod naziva mjesta.

Znakovi se postavljaju na udaljenosti od najmanje 150 m ispred raskrižja na koje se odnosi.

Boja podloge znaka određuje se prema vrsti ceste na koju se znak postavlja. Za određišta koja se nalaze na cestama druge vrste upotrebljava se umetnuta podloga, čija boja odgovara vrsti ceste na koju se upućuje;

Znak D03

Znak D04

4) znak “raskrižje kružnog oblika” (D05) označuje raskrižje na kojem se promet odvija kružno.

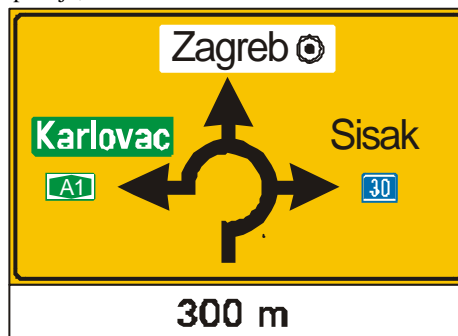
Položaj strelica mora odgovarati položaju cesta na terenu.

Položaj oznake broja ceste i vrste ceste iznad strelice za ravno može biti lijevo ili ispod naziva mjesta, ovisno o broju ceste i broju naziva mjesta koje je potrebno naznčiti.

Položaj oznake broja ceste i vrste ceste za lijevo i desno može biti u smjeru strelice ili ispod naziva mjesta.

Znakovi se postavljaju na udaljenosti od najmanje 150 m ispred raskrižja na koje se odnosi.

Boja podloge znaka određuje se prema vrsti ceste na koju se znak postavlja. Za određišta koja se nalaze na cestama druge vrste upotrebljava se umetnuta podloga, čija boja odgovara vrsti ceste na koju se upućuje;

Znak D05

5) znak “predputokazna ploča” (D06), (D07) i (D08) označuje ime izlaza ili izdvajanje na autocesti i cestama s raskrižjima u više razina. Može biti postavljena s desne strane kolnika (D06), (D07) ili na portalu iznad kolnika (D08).

Položaj strelica mora odgovarati položaju cesta na terenu.

Položaj oznake broja ceste iznad strelice za ravno može biti lijevo ili ispod naziva mjesta, ovisno o broju ceste i broju naziva mjesta koje je potrebno naznčiti.

Kad se znak D08 izvodi na portalu u trećem stupnju obavijesti, nema bijelog polja nego se udaljenost do izlaza upisuje u zeleno polje ispred broja ceste na koju se izlazi.

Znak D08 postavlja se na interregionalnim cvorištima.

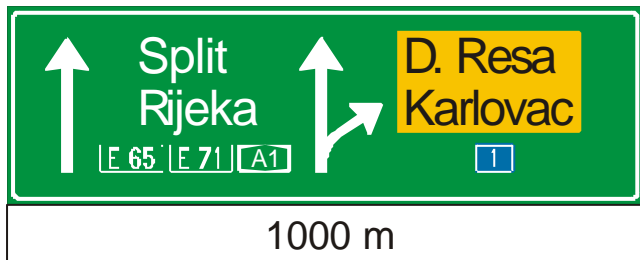
Boja podloge znaka određuje se prema vrsti ceste na koju se znak postavlja. Za određena koja se nalaze na cestama druge vrste upotrebljava se umetnuta podloga čija boja odgovara vrsti ceste na koju se upućuje.

Znak D06

Znak D07

Znak D08

Znakovi obavijesti za vođenje prometa u trećem stupnju jesu:

6) znak "predputokaz" (D09) označuje smjer kretanja do naseljenih mjesta.

Boja podloge polja za označavanje smjera kretanja određuje se prema vrsti ceste na koju se upućuje;

Znak D09

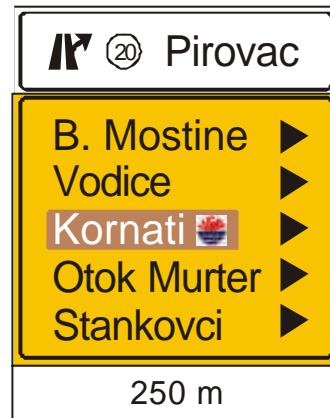
7) znak "predputokaz za izlaz" (D10) i (D11) na autocesti označuje smjer kretanja do naseljenih mjesta ispisanih na znaku.

Ako na znaku obavijesti za vođenje prometa u četvrtom stupnju nema dovoljno mjesta za navesti sva određena, postavlja se znak D11.

Boja podloge polja za označavanje smjera kretanja određuje se prema vrsti ceste na koju se upućuje.

Znak D10

Znak D11

Znakovi obavijesti za vođenje prometa u četvrtom stupnju jesu:

8) znak "putokazna ploča" (D12) označuje smjer ceste za naseljeno mjesto ispisano na znaku i udaljenost u kilometrima (osim u bijelom polju). Znak može imati najviše tri polja za označavanje smjerova kretanja i najviše dva naseljena mjesta unutar polja. Kad se znak postavlja iznad kolnika (na portal), svako se polje postavlja kao poseban znak iznad prometnih traka na koje se znak odnosi.

Znak se postavlja na raskrižju na mjestu na kojem počinje cesta na koju se znak odnosi.

Boja podloge polja za označavanje smjera kretanja određuje se prema vrsti ceste na koju se upućuje;

Znak D12

9) znakovi “putokaz na portalu iznad jedne prometne trake” (D13), (D14) i “putokaz na portalu iznad dvije prometne trake” (D15) i (D16) na autocesti i cesti s raskrižjima u više razina oznacuju smjer kretanja do naseljenih mjesta ispisanih na znakovima. Na znakovima mogu biti ispisana tri, a najviše četiri naziva mjesta, uključivo i nazive nacionalnog parka, svetišta, olimpijskog centra ili nekog drugog sadržaja od nacionalnog znacaja.

Znakovi se postavljaju na prilazima i u zoni raskrižja u više razina, dviju autocesta odnosno brzih cesta na mjestima na kojima počinje trak za usporenje vozila.

Boja podloge znaka određuje se prema vrsti ceste na koju se upućuje. Za određena koja se nalaze na cestama druge vrste upotrebljava se umetnuta podloga čija je boja određena posebnim propisom za prometnu signalizaciju.

Znak D13

Znak D14

Znak D15

Znak D16

Znakovi obavijesti za vođenje prometa u petom stupnju jesu:

10) znak “potvrda smjera” (D17) oznacuje potvrdu smjera kretanja nakon prolaza raskrižja.

Znak sadrži nazive mjesta, udaljenost u kilometrima do tih mjesta i broj ceste na kojoj se mjesto nalazi.

Položaj oznake broja ceste je u sredini znaka iznad naziva mjesta, odnosno s njegove lijeve strane.

Na znaku može biti ispisano najviše pet naziva mjesta.

Na autocestama i brzim cestama koje imaju dva odvojena kolnika znak se postavlja iznad kolnika.

Znak se postavlja na udaljenosti najviše 500 m od posljednjeg priključka.

Boja podloge znaka određuje se prema vrsti ceste na koju se znak postavlja.

Znak D17

E. Dopunske ploče

Članak 46.

Uz znakove opasnosti, znakove izricitih naredbi i znakove obavijesti mogu biti istaknute i dopunske ploče. Dopunske ploče pobježe određuju znacenje prometnog znaka.

Clanak 47.

Osnovna. boja dopunske ploce je bijela, a boja natpisa i simbola na dopunskoj ploci je crna.

Clanak 48.

Ako ovim Pravilnikom nije određen simbol na dopunskoj ploci, dopuštena je uporaba međunarodnog simbola.

Clanak 49.

Dopunske ploce postavljaju se zajedno s prometnim znakovima na koje se odnose, i to ispod donjeg ruba prometnog znaka.

Širina dopunske ploce postavljene uz znak na cesti ne smije biti veća od dužine one stranice znaka uz koji se dopunska ploca postavlja, odnosno od projekcije krajnjih tocaka znaka.

Visina dopunske ploce, u pravilu, ne smije iznositi više od polovice njezine dužine, osim dopunskih ploca E06, E07, E20, E21, E22, E35, E36, E47, E48, E50 i E51.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog clanka na autocestama i brzim cestama dopunske ploce mogu biti postavljene i iznad gornjeg ruba prometnog znaka.

Clanak 50.

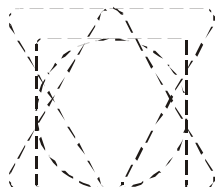
Dopunsku ploču postavlja pravna osoba koja održava cestu ili prometna policija za vrijeme obavljanja policijskog ili sudbenog ocevida.

Dopunske ploce moraju se ukloniti nakon što prestanu razlozi zbog kojih su postavljene.

Clanak 51.

Dopunske ploce jesu:

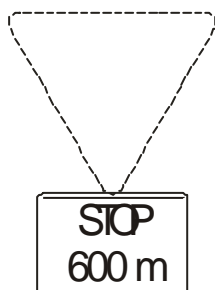
1) dopunska ploca E01 oznacuje udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska ploca i pocetka dijela ceste, odnosno mjesta na koje se znak odnosi;

600 m

Znak E01

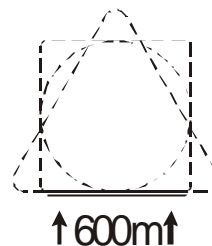
2) dopunska ploca E02 oznacuje udaljenost do mjesta na kojem stoji znak B02 (obvezno zaustavljanje) kod kojeg je vozac dužan uvijek zaustaviti vozilo;

Znak E02

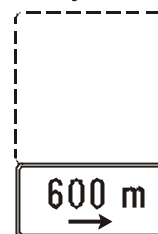
3) dopunska ploca E03 oznacuje duljinu dijela ceste na kojem prijeti opasnost oznacena znakom, odnosno na kojem se

primjenjuje izricita naredba oznacena znakom, ili na koji se odnosi sadržaj znaka uz koji se istice dopunska ploca;

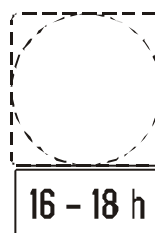
Znak E03

4) dopunska ploca E04 oznacuje udaljenost od znaka objekta ili dijela ceste na koju se obavijest odnosi;

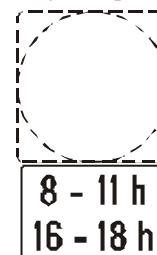

Znak E04

5) dopunske ploce E05 i E06 oznacuju vrijeme za koje izricita naredba odnosno obavijesti vrijedi, ako ne vrijedi neprekidno;

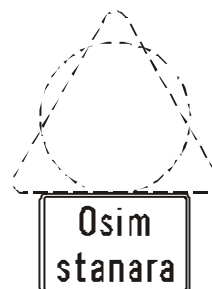

Znak E05

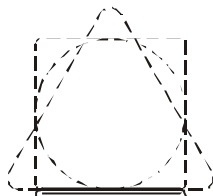
Znak E06

6) dopunska ploca E07 sadrži poblize objašnjenje znaka rijecima ili na drugi nacin ako to nije jasno određeno simbolom znaka;

Znak E07

7) dopunske ploce E08 do E15 sadrže simbole vrste vozila na koje se znak odnosi;

Znak E08

Znak E10

Znak E12

Znak E14

Znak E09

Znak E11

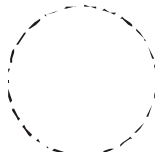

Znak E13

Znak E15

8) dopunska ploca E16 oznacuje uklanjanje vozila "paukom" na mjestima na kojima je parkiranje ili zaustavljanje vozila prometnim znakom zabranjeno. Postavlja se uz znak B39 (zabrana zaustavljanja i parkiranja);

Znak E16

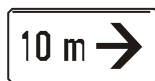
9) dopunske ploce E17 do E22 oznacuju primjenu zabrane parkiranja ili zaustavljanja vozila do znaka, od znaka odnosno s jedne ili druge strane znaka;

Znak E17

Znak E18

Znak E19

Znak E20

Znak E21

Znak E22

10) dopunske ploce od E23 do E30 oznacuju položaj parkiranja vozila. Postavlja se uz znak C36 (parkiralište);

Znak E23

Znak E24

Znak E25

Znak E26

Znak E27

Znak E28

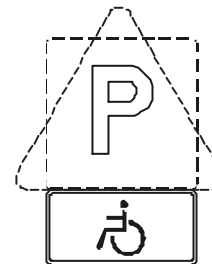

Znak E29

Znak E30

11) dopunska ploca E31 oznacuje mjesto na kojem je parkiranje rezervirano za vozila osoba s invaliditetom ili blizinu ceste na kojoj se može pojaviti osoba s invaliditetom u kolicima. Postavlja se uz znak A01 (opasnost na cesti) i C36 (parkiralište);

Znak E31

12) dopunska ploca E32 oznacuje mjesto na kojem je parkiranje rezervirano za određene korisnike. Postavlja se uz znak C36 (parkiralište);

Znak E32

13) dopunska ploca E33 i dopunska ploca E34 oznacuju pocetak dijela ceste, odnosno mjesta na kojem postoji opasnost od neocekivane kiše ili poledice. Postavlja se uz znak A01 (opasnost na cesti) i B31 (ogranicenje brzine);

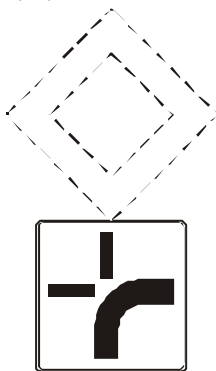

Znak E33

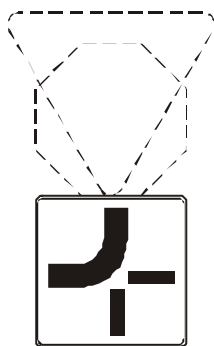

Znak E34

14) dopunske ploce E35 i E36 oznacuju položaj ceste s pravom prednosti. Dopunska ploca E35 postavlja se uz znak C09 (cesta s prednošću prolaska). Dopunska ploca E36 postavlja se uz znak B01 (raskrižje s cestom s prednošću prolaska) i B02 (obvezno zaustavljanje);

Znak E35

Znak E36

15) dopunska ploca E37 oznacuje blizinu dijela ceste na kojem se mogu pojaviti starije nemoćne osobe;

Znak E37

16) dopunska ploca E38 oznacuje blizinu dijela ceste na kojoj se mogu pojaviti slijepe osobe;

Znak E38

17) dopunska ploca E39 oznacuje pocetak dijela ceste na kojem se obavlja čišćenje snijega.

Dopunska ploca je privremena i postavlja se za vrijeme obavljanja radova na održavanju cesta (čišćenje snijega).

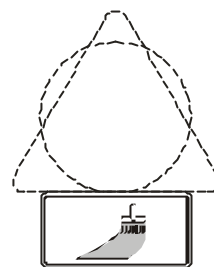

Znak E39

18) dopunska ploca E40 objašnjava da se na cesti izvode radovi u vezi s oznacivanjem i iscrtavanjem oznaka na kolniku. Postavlja se uz znak A01 (opasnost na cesti), B31 (ogranicenje brzine).

Osnovna boja dopunske ploce je bijela, a boja simbola siva.

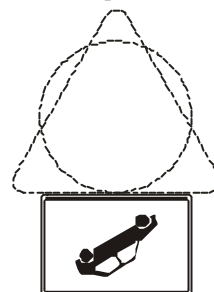
Dopunska ploca je privremena i postavlja se za vrijeme obavljanja radova na održavanju cesta (iscrtavanje oznaka na kolniku).

Znak E40

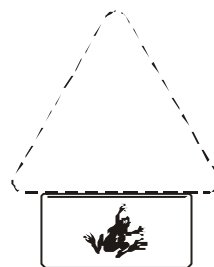
19) dopunska ploca E41 oznacuje blizinu mjesta na cesti na kojoj se dogodila prometna nesreća. Postavlja se uz znak A01 (opasnost na cesti), B31 (ogranicenje brzine).

Dopunska ploca je privremena i postavlja se u slučaju teške prometne nesreće kad se uvodi privremena regulacija prometa;

Znak E41

20) dopunska ploca E42 objašnjava da u vrijeme migracija žabe u velikom broju prelaze preko ceste, što vozačima predstavlja određenu opasnost. Dopunska se ploca, u pravilu, dodaje znaku A01 (opasnost na cesti);

Znak E42

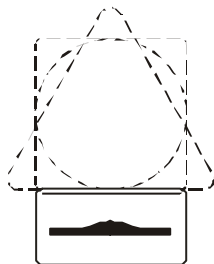
21) dopunska ploca E43 objašnjava da je prometni znak kojemu je dodana dopunska ploca postavljen zbog kolotruga na

kolniku. Postavlja se uz znak A01 (opasnost na cesti), B31 (ogranicenje brzine);

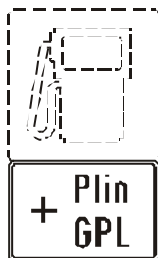
Znak E43

22) dopunska ploca E44 oznacuje mjesto na cesti gdje se nalazi oprema za smirivanje prometa (izbovine). Postavlja se uz znak A34 (djeca na cesti), B31 (ogranicenje brzine) i C04 (djeca na cesti);

Znak E44

23) dopunska ploca E45 oznacuje benzinsku postaju s istakalištem plina. Postavlja se uz znak C40 (benzinska postaja);

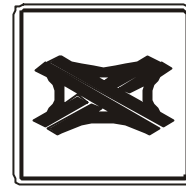
Znak E45

24) znak "oznaka izlaza s autoceste ili brze ceste" (E46) oznacuje približavanje izlazu s autoceste ili brze ceste;

Znak E46

25) znak "oznaka cvorišta autocesta" (E47) oznacuje približavanje križanju autocesta ili autoceste i brze ceste;

Znak E47

26) dopunska ploca E48 oznacuje prolaz za teretni automobil s izvangabaritim teretom;

Znak E48

27) dopunska ploca E49 oznacuje podrucje s povecanom koncentracijom opasnih tvari u zraku.

Osnovna boja dopunske ploce je bijela, sa simbolom kruga crvene boje s upisanim natpisom crne boje.

Dopunska se ploca postavlja kad je povecana koncentracija opasnih tvari u zraku;

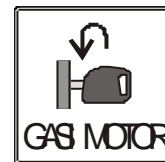

Znak E49

28) dopunska ploca E50 oznacuje potrebu isključenja rada motora vozila zbog dužeg stajanja i smanjenja opasnih tvari u zraku. Isključivo je vezana uz rad crvenog signala prometnih svjetala.

Osnovna boja dopunske ploce je bijela, sa simbolom ključa sive boje i upisanim natpisom crne boje.

Dopunska se ploca postavlja kad je povecana koncentracija opasnih tvari u zraku.

Znak E50

F. Promjenljivi prometni znakovi

Clanak 52.

Kad je zbog prometne sigurnosti ili prometno-tehnickih zahtjeva potrebno, prometni znakovi u cijelosti ili djelomice mogu biti izvedeni kao promjenljivi znakovi.

Prometni promjenljivi znakovi prema izvedbi mogu biti kontinuirani i nekontinuirani.

Kontinuirani su znakovi oni znakovi koji su izgledom jednaki stalnim prometnim znakovima, a jedina je razlika da uporabom elektromehanicke sredstava mogu prikazivati razlicite poruke.

Nekontinuirani znakovi su oni znakovi kod kojih je moguca inverzija boja i pojednostavljen prikaz simbola u odnosu na stalne prometne znakove. Ti znakovi oblikuju poruke uporabom pojedinačnih elemenata koji mogu biti u jednome od dva stanja (ili više), čime mogu oblikovati različite poruke na istoj prednjoj

površini znaka.

Nekontinuirani znakovi mogu se izvesti u tehnologiji:

- 1) optičkih vlakana (fiber - optics);
- 2) svjetlosnih polja, dodanih na obične znakove;
- 3) svjetlećih dioda (LED),
- 4) tekucih kristala (LCD).

Clanak 53.

Kad su prometni znakovi izvedeni kao promjenljivi u obliku znakova navedenih u clanku 52., ne smiju se razlikovati od prometnih znakova stalnog značenja.

Ako tehnologija izvedbe promjenljivog prometnog znaka ne omogućuje propisanu boju, upotrebljava se:

- 1) umjesto osnovne bijele i plave boje znaka - crna boja bez refleksije;
- 2) umjesto crnih i bijelih simbola - bijeli (žuti) simboli znaka;
- 3) umjesto crnih rubova znaka - bijeli (žuti) rub znaka.

Ako se znakovi prikazuju svjetlećim ili drugim diskretnim elementima prikaza, tehnički uvjetovana pojednostavnjenja prikaza dopuštena su samo uz uvjet da ostanu očuvani bitni elementi i svojstvena obilježja znakova.

Clanak 54.

Promjenljivi prometni nekontinuirani znak ili dio znaka u slučaju kvara jednog dijela znaka ili pregaranja izvora svjetlosti ne smije promijeniti svoje značenje, odnosno mora biti bez signalnog pojma (nulto stanje).

Tijekom normalnih uvjeta vožnje na cesti, signalni pojmovi na promjenljivim prometnim nekontinuiranim znakovima moraju biti ugašeni. Kad se predviđa ili nastane promjena normalnih uvjeta vožnje na cesti, ovisno o nastalim promjenama, automatski se uključuje za to predviđeni signalni pojam koji mora biti u funkciji do ponovne uspostave normalnih uvjeta vožnje.

Kad se odnosi na ograničenje brzine, promjenljiv prometni nekontinuirani znak uvijek se postavlja iza statičnog prometnog znaka ograničenja brzine (znak B31) gledano u smjeru vožnje.

Clanak 55.

Kad se svjetlosni prometni znakovi izvode u tehnologiji optičkih vlakana (fiber-optics), svjetlosnih polja, svjetlećih dioda (LED) i tekucih kristala (LCD) moraju zadovoljiti određene uvjete:

- 1) značenje simbola mora biti jasno s udaljenosti najmanje 150 m;
- 2) simbol mora biti u cijelosti citljiv na udaljenosti manjoj od 150 m;
- 3) svjetlosni intenzitet svjetlosnoga prometnog znaka mora se prilagoditi svjetlosnim uvjetima okoliša i mora biti omogućen noćni model rada.

III. PROMETNA SVJETLA

Clanak 56.

Za upravljanje prometom upotrebljavaju se uredaji kojima se daju prometni znakovi prometnim svjetlima crvene, žute i zelene boje.

Prometna svjetla jesu:

- 1) svjetlosni znakovi za upravljanje prometom;
- 2) svjetlosni znakovi za upravljanje prometom namijenjeni samo pješacima;
- 3) svjetlosni znakovi za upravljanje javnim gradskim prometom;
- 4) svjetlosni znakovi za obilježavanje prijelaza ceste preko

željezničke pruge;

5) svjetlosni znakovi za obilježavanje radova na cesti i zapreka.

Svjetlo upotrijebljeno kao svjetlosni prometni znak može biti postojano (neprekidno) ili trepćuće (prekidano). Svjetlosni prometni znakovi mogu se postaviti na ploči bijele boje s rubom crne boje (kontrastna ploča).

1. Svjetlosni znakovi za upravljanje prometom

Clanak 57.

Svjetlosni znakovi trobojnim svjetlima mogu se upotrebljavati i za upravljanje prometom na više prometnih traka istodobno ili za svaki prometni trak posebno.

Ako se uređajem iz stavka 1. ovog clanka upravlja prometom na svakom traku posebno, svjetlosni su znakovi iznad prometnih traka na koje se odnose.

Kad su svjetlosni znakovi iz stavka 1. ovog clanka upotrijebljeni za upravljanje prometom na više prometnih traka i smjerova kretanja istodobno, svjetlosni su znakovi s desne strane kolnika.

Na cestama s više od jednoga prometnog traka za svaki je smjer kretanja potrebno ponoviti svjetlosni znak trobojnim svjetlima.

Na crvenim svjetlosnim poljima znaka strelica smjera je crna, a na zelenim svjetlosnim poljima znaka strelice se uvijek prikazuju kao zelene svjetlosne strelice na crnoj podlozi.

Pojmovi za davanje svjetlosnih znakova su:

- 1) crveno svjetlo označuje zabranjen prolazak vozila - slika G01;
- 2) crveno i žuto svjetlo označuje skori prestanak zabrane prolaza prije pojave zelenog svjetla - slika G02;
- 3) zeleno svjetlo označuje slobodan prolaz vozila te mora biti upaljeno kao samostalno svjetlo. Promjena zelenog svjetla u žuto mora se označiti treptanjem zelenog svjetla tri puta - slika G03;
- 4) žuto svjetlo prije crvenog, označuje zabranu prolaza, osim za vozila koja se u trenutku kad se žuto svjetlo pojavi nalaze na tolikoj udaljenosti od prometnog svjetla da se ne mogu na siguran način zaustaviti a da ne prijeduju taj znak - slika G04.
- 5) dopunska svjetleća strelica označuje slobodan prolaz vozila u smjeru označenom zelenom svjetlećom strelicom za vrijeme dok je upaljeno crveno ili žuto svjetlo - slika G05 i G06;
- 6) oblici strelica prikazani su na slici G07 (za strelice na crvenoj optici) i G08 (za strelice na zelenoj optici);
- 7) prekrizane crte crvene boje označuju zabranu toka prometa uzduž prometnog traka iznad kojeg se znak nalazi - slika G09;
- 8) zelena strelica vrhom okrenutim nadolje označuje slobodan tok prometa uzduž prometnog traka iznad kojeg se znak nalazi - slika G10;
- 9) žuta strelica vrhom okrenutim prema desnoj ili lijevoj strani označuje skretanje toka prometa s prometnog traka iznad kojeg se znak nalazi - slika G11 i G12;

G01

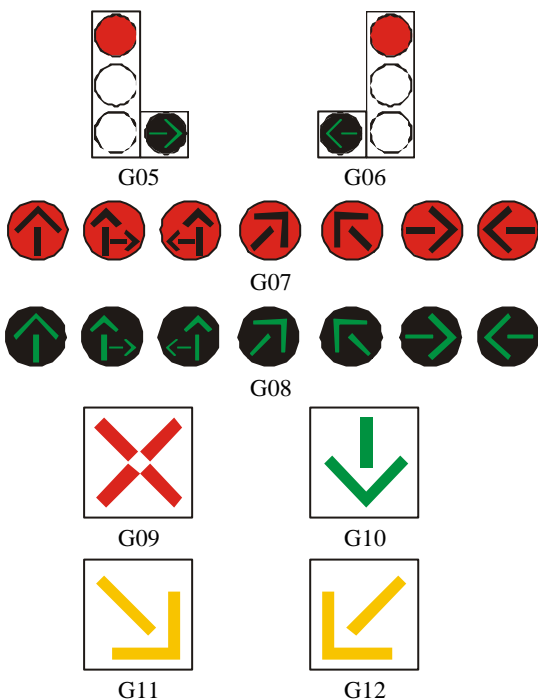
G02

G03

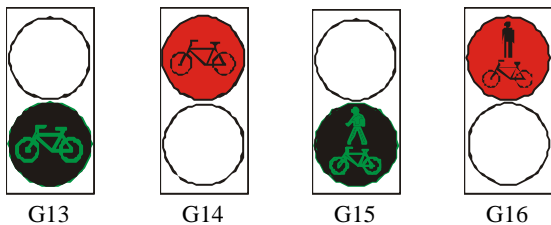
G04

Ako se uređaj za davanje svjetlosnih znakova upravlja prometom biciklista na prijelazu biciklističke staze preko kolnika s uređajem za davanje svjetlosnih znakova, svjetlo na uređaju za davanje znakova prometnim svjetlima u obliku je svjetleće siluete bicikla na tamnoj podlozi i označuje:

- slobodan prolaz za bicikliste - slika G13,
- zabranjen prolaz za bicikliste - slika G14.

Isti uređaj za davanje svjetlosnih znakova za bicikliste i pješake može se primijeniti u slučaju kad su pješacka i biciklistička staza jedna pored druge - slika G15 i G16.

Clanak 58.

Kad se svjetlosni znak odnosi samo za određene smjerove vožnje, tad se to mora naznaci strelicom smjera na zelenim i crvenim svjetlosnim poljima znakova. Ako se na svjetlosnom polju glavnog svjetlosnog znaka pokazuje strelice smjera, tad i ostala svjetlosna polja drugih svjetlosnih znakova moraju imati strelice smjera.

Kad se na prilazu raskrižju s trakama za skretanje bez građevinskog razdvajanja prometni tok koji skrece signalizira posebno strelicom smjera na svjetlosnom pojmu, tad je, u pravilu, dostatno strelice smjera prikazati samo za prometni tok koji skrece.

2. Svjetlosni znakovi za upravljanje prometom namijenjeni samo pješacima

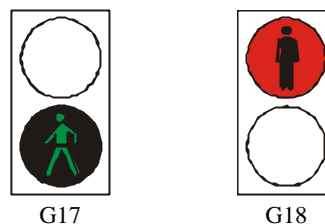
Clanak 59.

Za upravljanje prometom pješaka posebnim uređajima, u

skladu sa Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, daju se izmjenicno svjetlosni znakovi crvenim i zelenim svjetlom. Zeleno svjetlo može biti namješteno tako da se u određenom vremenskom razmaku, prije nego što se ugasi, najavljuje i kao trepćuće zeleno svjetlo. Crveno i zeleno svjetlo ne mogu biti upaljeni istodobno.

Svjetleća silueta pješaka na tamnoj podlozi označuje:

- slobodan prolaz za pješake - slika G17,
- zabranjen prolaz za pješake - slika G18.

3. Svjetlosni znakovi za upravljanje javnim gradskim prometom

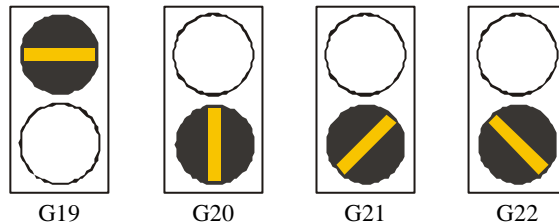
Clanak 60.

Za upravljanje tramvajskim prometom upotrebljavaju se jednobojni svjetlosni znakovi, u obliku svjetleće crte bijele ili žute boje.

Svjetleća crta može biti položena, uspravna ili kosa. Položena crta znaci zabranu prolaza tramvaju i postavlja se po okomitoj osi gore, a uspravna i kosa crta slobodan prolaz tramvaju u odgovarajućem smjeru i postavlja se dolje.

Crtama se označuje:

- zabrana prolaza tramvaja - slika G19;
- slobodan prolaz tramvaja u smjeru ravno - slika G20;
- slobodan prolaz tramvaja u smjeru desno - slika G21,
- slobodan prolaz tramvaja u smjeru lijevo - slika G22.

Clanak 61.

Velicine svjetlosnog znaka iz članaka 57., 58. i 59. iznose:

1) za znakove iz cl. 57. (slika G01 do G08) promjer kruga svjetala je 200 i 300 mm,

2) za znakove iz cl. 57. (slika G13, G14, G15, G16), cl. 59. (slika G17 i G18) i cl. 60. (slika G19, G20, G21, G22) promjer kruga svjetala je 200 mm.

Velicina svjetlosnog prometnog znaka iz stavka 1. ovog clanka iznosi 300 mm:

- za sve ceste kad se svjetlosni prometni znak postavlja iznad kolnika;

- kad se svjetlosni prometni znak postavlja na autocestama i brzim cestama – cestama isključivo namijenjenim za promet motornih vozila, te na državnim cestama i cestama u naselju koje nisu ulice širine kolnika 7,0 m i više,

- kad je svjetlosni prometni znak postavljen uz rubove kolnika na svim ostalim cestama, njegova velicina iznosi 200 mm.

Clanak 62.

Svjetlosni znakovi za upravljanje prometom na raskrižjima koji se postavljaju na stupu pokraj kolnika, moraju biti postavljeni na visini 2 do 3.5 m iznad površine kolnika.

Na stupu na kojem se nalazi svjetlosni znak iz stavka 1. ovog clanka može se postaviti i svjetlosni prometni znak na manjoj visini i s manjim svjetlima.

Ako se svjetlosni znakovi postavljaju tako da vise iznad kolnika, donji rub svjetlosnog znaka ne smije biti na visini manjoj od 4.5 m ni na višoj od 5.5 m iznad kolnika.

Clanak 63.

Na prilazima raskrižju izvan naseljenog mjesta, na kojem su postavljeni svjetlosni znakovi za upravljanje prometom, moraju se postaviti prometni znakovi koji oznacuju nailazak na prometna svjetla (A23 ili A24) s dopunskom plocom E01, raskrižje (D01 ili D02), zabrana pretjecanja svih vozila na motorni pogon, osim motocikla bez prikolice (B32) i ogranicenje brzine (B31) ako je dopuštena brzina vožnje iznad 60 km/h.

Udaljenost prometnih znakova od raskrižja ovisi o dopuštenoj brzini vožnje i stvarnoj situaciji.

4. Svjetlosni znakovi za oznacivanje prijelaza ceste preko željeznicke pruge

Clanak 64.

Svjetlosni znakovi za oznacivanje prijelaza ceste preko željeznicke pruge u razini mogu biti znakovi za oznacivanje branika i polubranika i znakovi kojima se najavljuje približavanje vlaka, odnosno zatvaranje prijelaza branicima ili polubranicima.

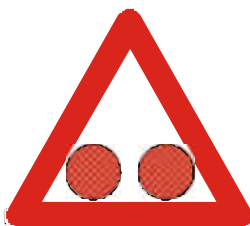
Osim oznacivanja prijelaza ceste preko željeznicke pruge svjetlosnim znakom, prijelaz se mora osigurati i zvučnom signalizacijom.

Clanak 65.

Ako se svjetlosnim znakovima na prijelazu ceste preko željeznicke pruge u razini bez branika ili polubranika najavljuje približavanje vlaka, odnosno spuštanje branika ili polubranika na prijelazu ceste preko željeznicke pruge s branikom ili polubranikom te ako se tim znakovima sudionici u prometu obavješćuju o tomu kako je branik ili polubranik u zatvorenom položaju, ti se svjetlosni znakovi daju izmjenicno paljenjem dvaju crvenih svjetala kružnog oblika promjera 300 mm.

Svjetla iz stavka 1. ovog clanka moraju se nalaziti jedno pored drugog u vodoravnoj osi na ploči koja ima oblik istostraniceg trokuta s vrhom okrenutim prema gore, čije boje i dimenzije odgovaraju boji i dimenzijama znaka opasnosti duljine stranice istostraniceg trokuta 120 cm (znak G23), boje retrorefleksije klase III.

Svjetla iz stavka 1. ovog clanka izvode se u tehnologiji svjetlećih dioda (LED).

Znak G23

5. Svjetlosni znakovi za obilježavanje radova na cesti i zapreka

Clanak 66.

Svjetlosni znakovi za obilježavanje radova na cesti i zapreka mogu biti ploča za oznacivanje zapreka s treptacem (cl. 81., slika K22 i K23), pokretna ploča s treptacima i znakovima (cl. 81., slika K24, slika K25 i slika K26) kao i privremeni uređaji za davanje znakova prometnim svjetlima radi naizmjenicnog propuštanja vozila iz suprotnih smjerova (znakovi iz clanaka 57, 58 i 59 ovog Pravilnika).

IV. OZNAKE NA KOLNIKU I DRUGIM POVRŠINAMA

Clanak 67.

Oznake na kolniku jesu:

- 1) uzdužne oznake;
- 2) poprecne oznake,
- 3) ostale oznake na kolniku i predmetima uz rub kolnika.

Clanak 68.

Oznake na kolniku ucrtavaju se, lijepe, ugradjuju ili utiskuju u kolnički zastor i ne smiju povećavati sklizavost kolnika. Oznake na kolniku ne smiju biti više od 0.6 cm iznad razine kolnika.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog clanka, oznake na kolniku (delineatori) kojima se oznacuju središnje ili rubne crte na objektima ili devijacijama mogu biti viši od 0.6 cm iznad razine kolnika. Njihova visina ne smije biti viša od 2.0 cm iznad razine kolnika.

Clanak 69.

Oznake na kolniku bijele su boje.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog clanka, žutom bojom obilježavaju se:

- oznake mjesta na kolniku i nogostupu na kojima je zabranjeno parkiranje;
- crta za odvajanje traka za kretanje vozila javnog prijevoza putnika;
- oznake parkirališnog mjesta za osobe s invaliditetom (slika H48);
- oznake kojima se obilježavaju mjesta za određene namjene (autobusna stajališta, taxi-vozila, policija, biciklističke i pješacke staze i dr.);
- naprave za smirivanje prometa (umjetne izbočine i uzdignute plohe),
- oznake kojima se privremeno preusmjerava promet (privremena regulacija prometa) i obilježavaju privremene opasnosti na kolniku.

1. Uzdužne oznake na kolniku

Clanak 70.

Uzdužne oznake na kolniku mogu biti razdjelne crte, rubne crte i crte upozorenja.

Razdjelna crta služi za razdvajanje dvosmjernih prometnih površina prema smjerovima kretanja.

Rubna crta oznacuje rub vozne površine kolnika.

Širina uzdužnih crta na kolniku iznosi najmanje 10 cm, a razmak između usporednih uzdužnih dvostrukih crta je 10 cm.

Širina središnje razdjelne crte prema širini kolnika:

- 1) = 3,5 m - 20 cm;
- 2) 3 – 3,5 m - 15 cm;

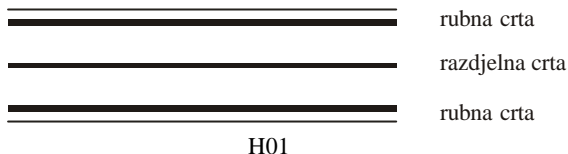
- 3) 2,75 – 3 m - 12 cm,
 4) 2,5 – 2,75 m - 10 cm.

Širina rubne i razdjelne crte je iste širine.

Clanak 71.

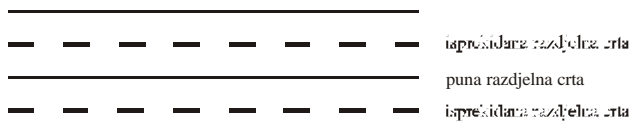
Uzdužne crte na kolniku izvode se kao pune, isprekidane i dvostruke crte i rubna crta.

Puna uzdužna crta (razdjelna i rubna) oznacuje zabranu prelaska vozila preko te crte ili zabranu kretanja vozila po toj crti.

H01

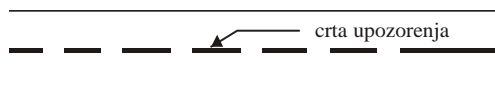
Isprekidana uzdužna crta može biti isprekidana razdjelna crta, kratka isprekidana crta, široka isprekidana crta i crta upozorenja. Isprekidana razdjelna crta dijeli kolnicku površinu na prometne trake - slika H02.

H02

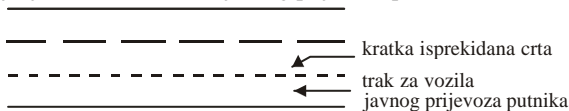
Široka isprekidana crta služi kao rubna crta za razdvajanje tokova u raskrižju na cestama izvan naselja i najmanje je širine 30 cm.

Crta upozorenja služi za najavljuvanje blizine pune razdjelne crte - slika H03.

H03

Kratka isprekidana crta služi kao razdjelna crta na prilaznim krakovima raskrižja, kao crta vodilja u samom raskrižju i za odvajanje trakova za vozila javnog prijevoza putnika - slika H04.

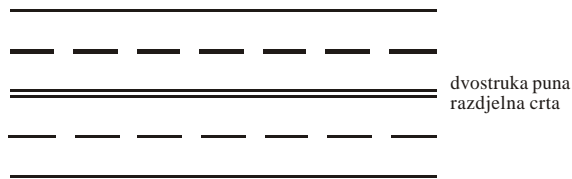

H04

Dvostruka razdjelna crta može biti dvostruka puna, dvostruka isprekidana i dvostruka kombinirana.

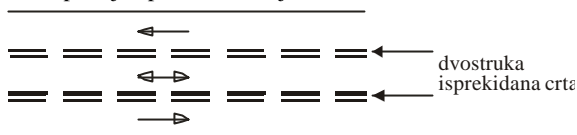
Dvostruka puna razdjelna crta oznacuje zabranu prelaska vozila preko tih crta ili zabranu kretanja vozila po tim crtama i obvezno se izvodi na kolnicima za dvosmjerni promet vozila - slika H05:

- s dva i više prometnih traka za svaki smjer;
- s neparnim brojem prometnih trakova ako se pretjecanje zabranjuje u oba smjera;
- u tunelima i prilazima tunelu u dužini najmanje 200 m;
- na objektima,
- ako to zahtijevaju prometni i sigurnosni uvjeti ceste ili okoliš ceste.

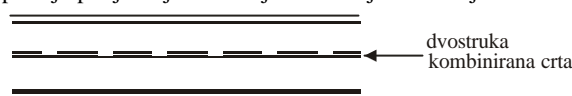
H05

Dvostruka isprekidana razdjelna crta služi za obilježavanje prometnih traka s izmjenljivim smjerom kretanja na kojima je promet upravljan prometnim svjetlima - slika H06.

H06

Dvostruka kombinirana crta služi za razdvajanje prometnih traka na mjestima na kojima su uvjeti preglednosti takvi da dopuštaju pretjecanje samo u jednom smjeru kretanja - slika H07.

H07

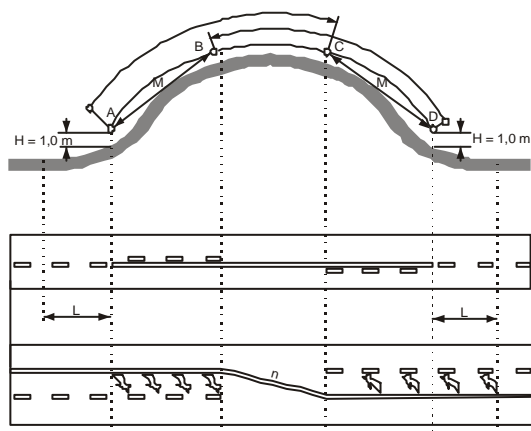
Clanak 72.

Dijelovi kolnika u blizini vrha prijevoja, raskrižja, prijelaza ceste preko željeznice pruge u razini i na mjestima na kojima je preglednost ceste znatno smanjena mogu se obilježiti jednom ili dvjema usporednim uzdužnim punim crtama ili dvostrukom crtom, od kojih je jedna puna, a druga isprekidana - slike H08, H09 i H10.

Duljina n između točke B i C (slika H08) određuje se prema dopuštenim brzinama tako da se svodenje s dvije na jednu prometnu traku izvodi prema:

$$n = 1:60 \text{ za } v > 50 \text{ km/h}$$

$$n < 1:30 \text{ za } v = 50 \text{ km/h}$$

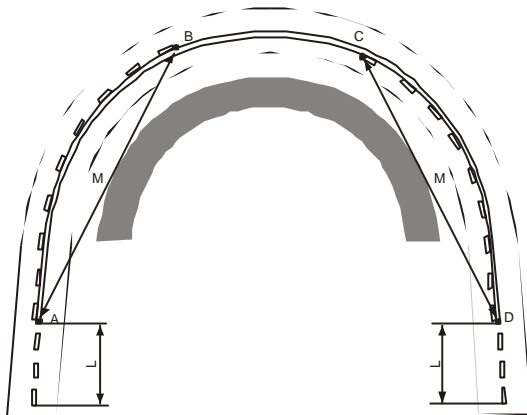

L = duljina crte upozorenja

M = (A-B, C-D) = duljina preglednosti

H = visina očiju vozaca

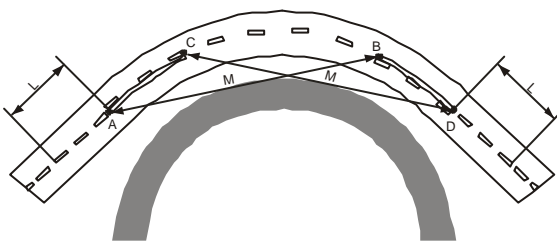
H08

L = duljina crte upozorenja

M = (A-B, C-D) = duljina preglednosti

H09

L = duljina crte upozorenja

M = (A-B, C-D) = duljina preglednosti

H10

Clanak 73.

Za utvrđivanje duljine preglednosti uzima se brzina koju ne prekoračuje 85 posto vozila ili računaska brzina ako je njezina vrijednost veća.

Duljina preglednosti (M) utvrđuje se prema dolaznoj brzini kretanja vozila (slika H09 i H10) i iznosi za:

- 130 km/h – od 200 m do 400 m;
- 100 km/h – od 160 m do 320 m;
- 80 km/h – od 130 m do 260 m,
- 60 km/h – od 50 m do 100 m.

Pri određivanju duljine preglednosti, za obilježavanje oznaka na kolniku u blizini vrha prijevoja, u nepreglednom zavoju ili slicnom mjestu, visina ociju iznosi 1.0 m, a visina predmeta 1.1 m.

Punoj razdjelnoj crti treba prethoditi crta upozorenja (L) koja se utvrđuje prema dolaznoj brzini kretanja vozila i iznosi najmanje za:

- 130 km/h – 160 m;
- 100 km/h – 120 m;
- 80 km/h – 100 m;
- 60 km/h – 80 m,
- 40 km/h – 60 m.

Oznacivanje crte upozorenja može biti dopunjeno jednom ili više strelica (H26), koje vozačima pokazuju koju prometnu traku moraju koristiti.

2. Poprecne oznake na kolniku

Clanak 74.

Poprecne su oznake:

- crta zaustavljanja;
- kose crte;
- granicnici;
- pješacki prijelazi,
- prijelazi biciklisticke staze preko kolnika.

Clanak 75.

Poprecne oznake na kolniku obilježavaju se punim ili isprekidanim crtama i mogu biti povucene na kolniku tako da zahvacaju jedan ili više prometnih trakova.

Poprecne pune crte za zaustavljanje vozila na križanjima i drugim cestama koje se križaju, moraju biti povucene tako da vozač vozila nad raskrižjem ima dovoljan pregled na promet vozila i pješaka preko raskrižja i tih cesta (slika H11).

Poprecne isprekidane crte na raskrižju koje oznacuju križanje s cestom koja ima prednost prolaza (slika H12 i H13) moraju biti povucene tako da udovoljavaju uvjetima iz stavka 1. ovog clanka predviđenim za poprecne pune crte.

Razdjelna i rubna crta mogu se izvesti i kao zvučna ili vibracijska traka.

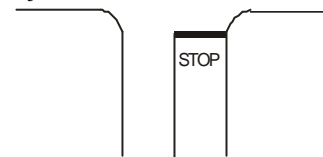
Clanak 76.

Poprecne su oznake, s obzirom na kut pod kojima ih vozač vidi, šire od uzdužnih oznaka.

Clanak 77.

Crta zaustavljanja može biti puna ili isprekidana, i to:

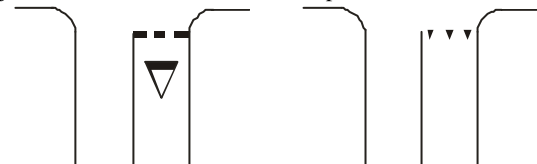
1) puna crta zaustavljanja oznacuje mjesto na kojem vozač mora zaustaviti vozilo. Ispred crte zaustavljanja može se na kolniku ispisati riječ STOP - slika H11;

H11

2) isprekidana crta zaustavljanja oznacuje mjesto na kojemu vozač mora zaustaviti vozilo ako je potrebno propustiti vozila koja se kreću cestom s pravom prednosti prolaska. Ispred crte zaustavljanja može se ubilježiti trokut upozorenja - slika H12;

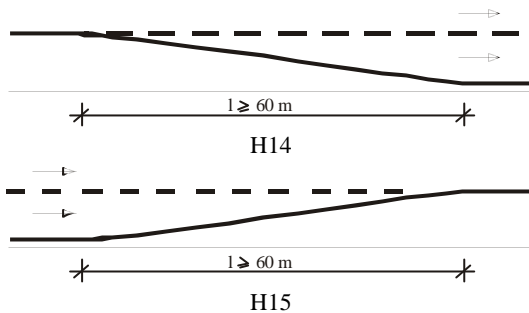
3) umjesto isprekidane crte zaustavljanja, mjesto na kojemu vozač mora zaustaviti vozilo ako je potrebno da propusti vozila koja se kreću cestom s pravom prednosti prolaska, može se obilježiti trokutima vrhom okrenutim prema vozilu - slika H13;

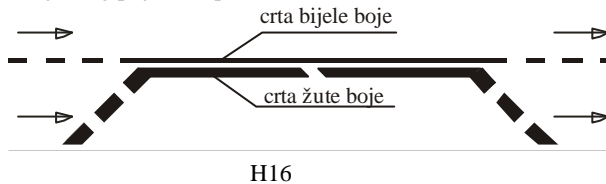
H12

H13

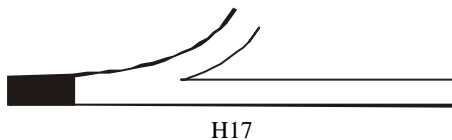
4) kose crte oznacuju mjesto otvaranja izlaznog traka (slika H14) i zatvaranja ulaznog traka (slika H15) na autocesti i brzoj cesti:

5) otvaranje i zatvaranje prometnog traka namijenjenog vozilima javnog prijevoza putnika (slika H16);

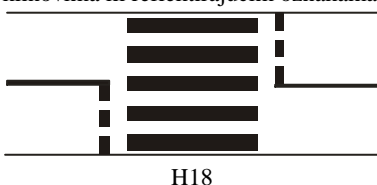

6) granicnik oznacuje mjesto ulaznja na kojem je potrebno odvojiti dio kolnika na kojem je zabranjen promet - slika H17;

7) pješački prijelaz oznacuje dio površine kolnika namijenjenog prijelazu pješaka - slika H18.

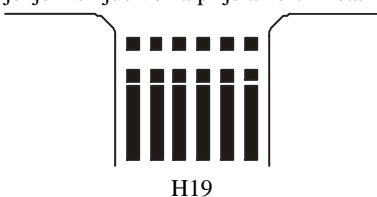
Na mjestima na kojima se pješački prijelaz ne može obilježiti bojom, prijelaz se može obilježiti celicnim ili plasticnim elementima, klinovima ili reflektirajućim oznakama.

Kad je na kolniku oznacen pješački prijelaz (slika H18), mora biti obilježen znakom C02 i znakom A33 (obilježen pješački prijelaz), osim na mjestima na kojima se promet regulira svjetlosnim znakovima (semaforima);

8) na kolniku uz pješački prijelaz koji se nalazi u blizini škole mora stajati natpis "ŠKOLA" (slika H55);

9) prijelaz biciklističke staze preko kolnika je dio površine kolnika namijenjen isključivo za prijelaz biciklista - slika H19.

3. Ostale oznake na kolniku i predmetima uz rub kolnika

Članak 78.

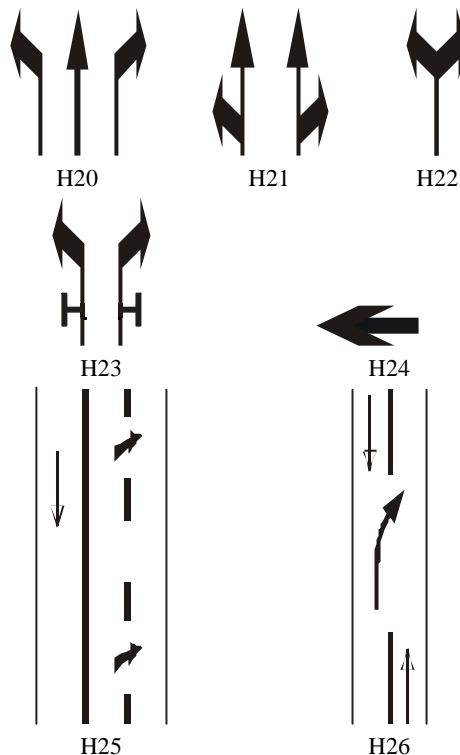
Ostale oznake na kolniku i predmetima uz rub kolnika su strelice, polja za usmjerivanje prometa, crte usmjerivanja, natpisi,

oznake za označavanje prometnih površina za posebne namjene; oznake za obilježavanje mjesta za parkiranje i uzdužne oznake (oznake na predmetima uz rub kolnika).

1) Strelicama se na kolniku obilježava obavezan smjer kretanja vozila - ako su obilježene u prometnom traku obrubljenom punom crtom - i njima se obavješćuju vozači o namjeni prometnih trakova - ako su obilježene u traku obrubljenom isprekidanom crtom.

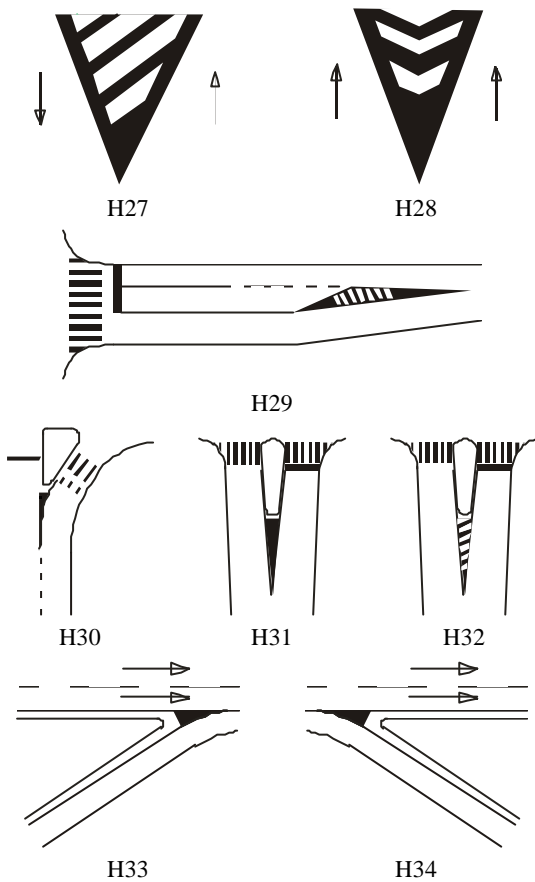
Strelicama se može oznaciti:

- jedan smjer - slika H20;
- dva smjera (kombinirana) - slike H21 i H22;
- preostrojanje na dva bliža križanja gdje se preostrojanje mora obaviti prije prvoga križanja na koje je zabranjeno skretati u naznačenim smjerovima - slika H23;
- smjer kretanja u garažama - slika H24,
- skretanje prometa - slika H25.
- najava završetka pretjecanja - slika H26.

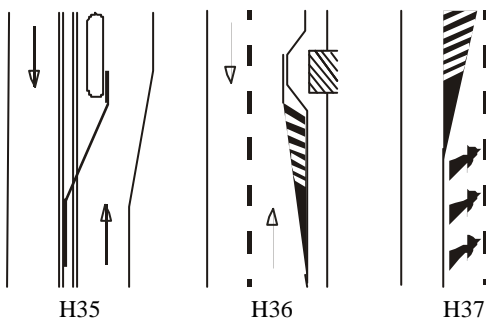
2) Polja za usmjerivanje prometa oznacuju površinu na kojoj je zabranjen promet i na kojoj nije dopušteno zaustavljanje i parkiranje vozila:

- između dva traka sa suprotnim smjerovima - slika H27;
- između dva traka s istim smjerovima - slika H28;
- na mjestu otvaranja posebna traka za skretanje - slika H29;
- ispred otoka za razdvajanje prometnih tokova - slike H30, H31 i H32;
- na ulaznom kraku na autocesti - slika H33,
- na izlaznom kraku s autoceste - slika H34.

3) Crta usmjerivanja oznacuje mjesto promjene slobodne površine kolnika ispred cvrstih prepreka koje se nalaze na cesti ili na njezinim rubovima.

Crte usmjerivanja mogu biti ispred otoka za prestrajavanje vozila javnog prijevoza putnika (slika H35), za oblikovanje prepreke na rubu ceste (slika H36) te za oznacivanje promjene korisne površine kolnika (slika H37).

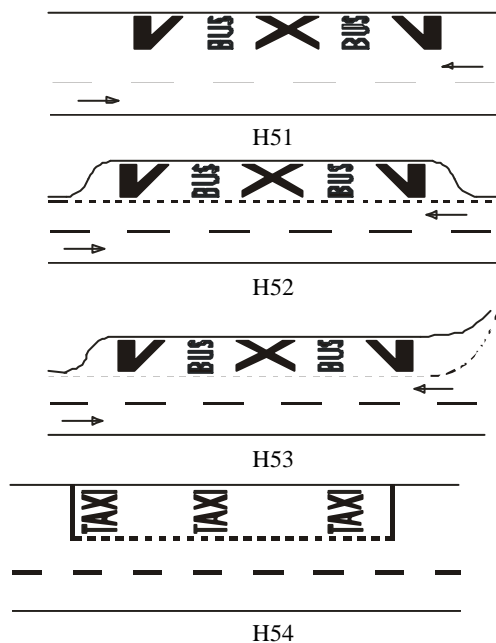

4) Natpisi na kolniku daju sudionicima u prometu potrebne obavijesti, primjerice riječi "STOP", "BUS", "TRAM", "TAXI", "ŠKOLA", "VLAK", a i nazivi mjesta, ograničenje brzine itd. (slike H38, H39, H40, H41, H42, H43, H44, H45, H46, H47, H48, H49 i H50).

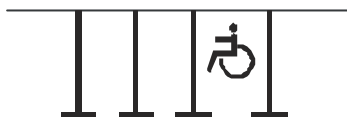
Natpisi na kolniku mogu biti izvedeni i kao umetni prometni znakovi (slika H45, H46, H47).

5) Oznacivanje prometnih površina za posebne namjene služi za obilježavanje mjesta namijenjenih isključivo za autobusna stajališta (slika H51, H52 i H53), obilježavanje mjesta namijenjenih isključivo za taksi vozila (H54), obilježavanje pješačkog prijelaza u blizini škole (H55), obilježavanje mjesta namijenjenim isključivo osobama s invaliditetom (slika H56) te obilježavanje mjesta na kojima je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje (slika H57 i H58) i obilježavanje biciklističkih i pješačkih staza (H59).

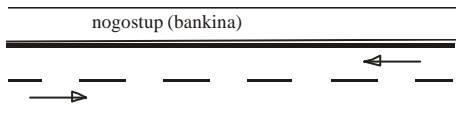
H55

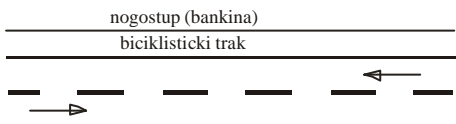
H56

H57

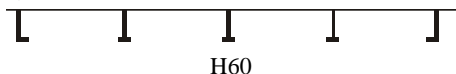

H58

H59

6) Obilježavanje mjesta za parkiranje vozila služi za označavanje prostora za parkiranje. Parkiranje u odnosu na rub kolnika može biti uzdužno (slika H60), koso (slika H61) i okomito (slika H62).

H60

H61

H62

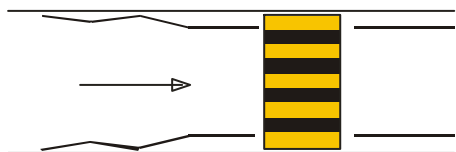
7) Obilježavanje bijelih točaka uz vanjsku stranu rubne crte za ocjenu vidljivosti u magli – slika H63.

Velicina bijelih točaka, koje se ucrtavaju na kolnik, je 200x40 cm, a razmak 35 metara.

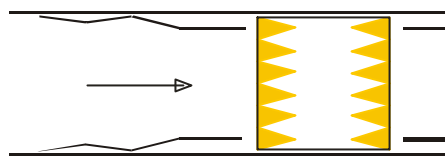

H63

8) Obilježavanje naprava za smirivanje prometa – umjetne izbočine na kolniku (H64) i izdignute plohe (H65)

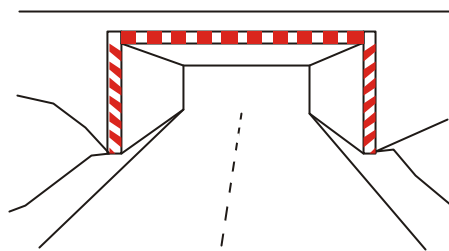

H64

H65

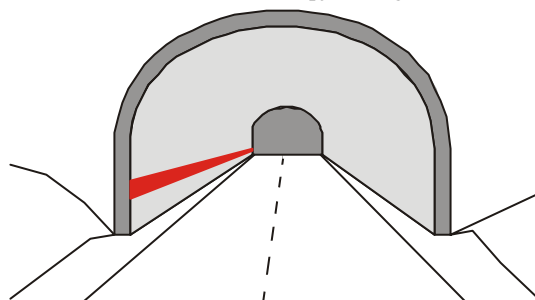
9) Elementi konstrukcije i opreme javnih cesta i drugih predmeta koji označuju stalne prepreke unutar mjera prometnog profila obilježavaju se crveno - bijelom, a slobodnog profila crno - bijelom oznakom - slika H66.

H66

10) Evakuacijska crta na oblozi tunela označava se cijelom dužinom tunela sa strane na kojoj se nalaze ulazi u pješačke prolaze i prolaze za vozila, crtom širine 50 cm u crvenoj boji (RAL 2002) - slika H67.

Evakuacijska crta na oblozi tunela izvodi se tako da je donji rub crte na visini od 90 cm od razine pješačkog hodnika.

H67

V. PROMETNA OPREMA CESTA

1. Oprema za označavanje ruba kolnika

Članak 79.

Oprema za označavanje ruba kolnika je:

1) smjerokazni stupić (slika K01) služi za označavanje ruba kolnika.

Smjerokazni stupić u vidljivom smjeru mora imati ugrađenu reflektirajuću oznaku od reflektirajućeg stakla.

Reflektirajuća oznaka u smjeru vožnje s desne strane je crvene boje, a s lijeve strane bijele boje.

Na kolniku s jednosmjernim prometom reflektirajuća oznaka je s obje strane crvene boje.

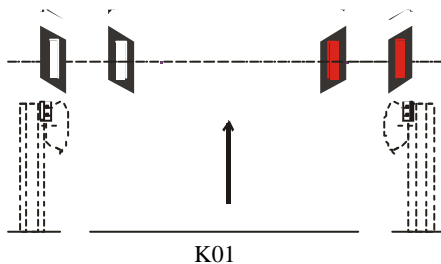
Smjerokazni stupići (K01), u pravilu, se postavljaju na udaljenosti 0.75 m od vanjskog ruba kolnika, uz kolnik na razmaku od 50 m kad je cesta u pravcu, odnosno, 12 m (25 m) kad je cesta u zavoju, što ovisi o značajkama radijusa zavoja, odnosno prema predocenim tablicama.

Kad je uz kolnik ceste postavljena zaštitna odbojna ograda na

udaljenosti manjoj od 150 cm od ruba kolnika, smjerokazni stupici postavljaju se na ogradu.

U slučaju da je uz kolnik postavljena zaštitna odbojna ograda udaljena od ruba kolnika 150 cm i više, za označivanje ruba kolnika postavljaju se smjerokazni stupici K01;

HORIZONTALNI ZAVOJ	
središnji radijus zavoja	razmak smjerokaznih stupica u zavoju
= 100 m	10 m
100 – 300 m	15 m
300 – 400 m	20 m
400 – 500 m	25 m
= 500 m	50 m
VERTIKALNI ZAVOJ	
središnji radijus zavoja	razmak smjerokaznih stupica u zavoju
= 250 m	10 m
250 – 800 m	15 m
800 – 1500 m	20 m
1500 – 3000 m	25 m
= 3000 m	50 m

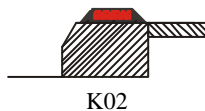

2) smjerokazne oznake (markeri) za tunele i galerije (slika K02), označuju rub kolnika u tunelu odnosno, galeriji i izvode se u tehnologiji svjetlećih dioda (LED) i moraju imati stalni izvor napajanja.

Smjerokazne oznake za tunele u smjeru vožnje su na desnoj strani crvene boje, a na lijevoj strani ceste bijele boje.

Na kolniku s jednosmjernim prometom reflektirajuća oznaka u smjeru vožnje s desne strane je crveno – bijele izvedbe, a s lijeve strane u obostrano crvenoj izvedbi za slučaj preusmjerenja prometa i korištenja kolnika za dvosmjerni promet.

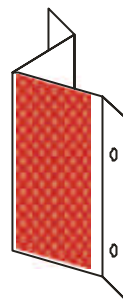
U tunnelima i galerijama smjerokazne oznake ili markeri u tehnologiji svjetlećih dioda (LED) (slika K02) postavljaju se na razmaku 25 m kad je tunel ili galerija u pravcu, odnosno na razmaku 15 m u zavoju i na prvih 100 m tunela ili galerije;

3) reflektirajuće oznake (slika K03) označuju rub kolnika koje se postavljaju na objekte na mjestima na kojima nije moguće postaviti smjerokazne stupice, a čiji oblik, veličina i boja ovise o mjestu postavljanja (na zaštitnoj ogradi, na bocnim stranicama tunela, na potpornom zidu i slično te na uzdužnim i poprečnim oznakama na kolniku).

Površina reflektirajuće oznake mora biti izvedena klase III retrorefleksije.

Kad je uz kolnik postavljena zaštitna betonska ograda, na nju se postavlja reflektirajuća oznaka (K03) na odgovarajućem razmaku i u istoj visini kao i na smjerokaznom stupicu (K01).

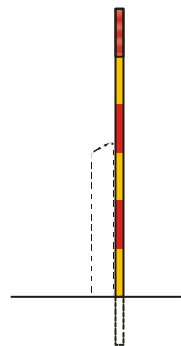
K03

4) štapovi za snijeg u zimskim uvjetima označuju rub kolnika i naznačuju pružanje ceste ili cestovne građevine.

Štapovi za snijeg na cesti (slika K04) i cestovnim građevinama (slika K05) naizmjenice su obojani crveno i žuto. Najviše polje mora biti obojano reflektirajućom tvari.

Štapovi za snijeg (K04) postavljaju se uz rub kolnika gdje su postavljeni smjerokazni stupici. Postavljaju se s desne strane smjerokaznog stupica gledano u smjeru vožnje kako se ne bi zaklonio reflektirajući dio smjerokaznog stupica.

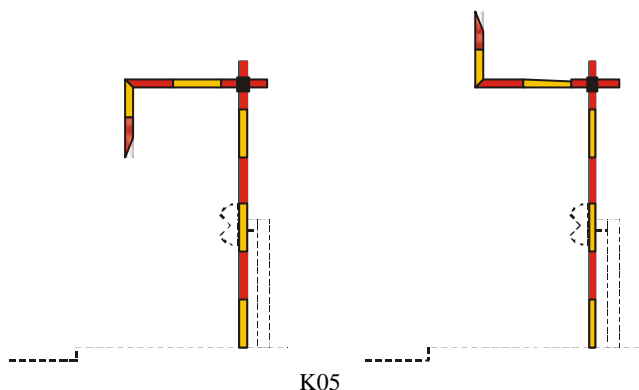
Štap za snijeg mora biti postavljen ispred i na završetku sigurnosne ograde.

K04

Na početku cestovne građevine postavlja se štap s granicnikom okrenutim prema dolje, a na kraju cestovne građevine štap s granicnikom okrenutim prema gore.

Vrh granicnika mora biti obojan reflektirajućom tvari.

K05

2. Oprema za označavanje vrha prometnog otoka

Članak 80.

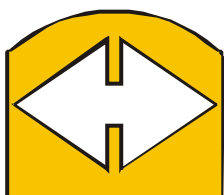
Oprema za označavanje vrha prometnog otoka:

1) ploča za označavanje prometnog otoka (slika K06, K07, K08 i K09), označuje vrh prometnog otoka na raskrižju, na vrhu razdjelnog otoka na izlaznim krakovima autocesta i cesta isključivo namijenjenim za promet motornih vozila. Ploča K08 izrađuje se kao prostorni element.

Osnovna boja znaka K09 je žuto-zelene boje retrorefleksije klase III.

K06

K07

K08

K09

3. Oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, zapreka i oštećenja kolnika

Članak 81.

Oprema, ostali znakovi i oznake za označavanje radova, zapreka i oštećenja kolnika jesu:

1) ploče za označavanje zapreka na cesti na lijevoj strani (slika K10) i na desnoj strani (slika K11), u smjeru vožnje označuju radove ili zapreke na cestama, objektima i ostalim prometnim površinama.

K10

K11

2) ploča za označavanje zavoja na cesti (slika K12 i K13) i ploča za označavanje oštrog zavoja na cesti (slika K14) sa smjerom usmjeravanja na desno ili na lijevo.

Boja strelice znaka K14 je žuto-zelene boje retrorefleksije klase III.

Znakovi se postavljaju na mjestu na kojem počinje oštar zavoj te u samom zavoju.

Ploča K14 postavlja se u veoma oštroj i neočekivanoj zavoj.

K12

K13

K14

3) ploča (bocne) zapreke (slike K15, K16, K17 i K18) označuju mjesto bocnog smanjenja profila ceste. Pločama se fizički razdvaja promet suprotnog smjera vožnje. Ploče K17 i K18 postavljaju se i na mjestu ugradnje umjetne izbocine i uzdignute plohe (cl. 100).

Boja kosih pruga na znakovima K17 i K18 je žuto-zelene boje retrorefleksije klase III.

K15

K16

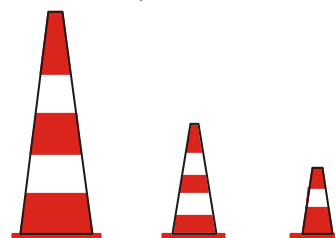
K17

K18

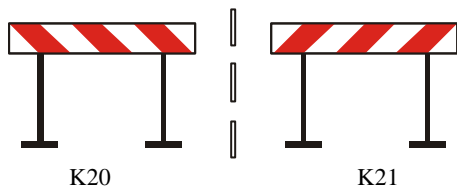
4) stožac (slika K19) služi za obilježavanje mjesta kratkotrajnih radova na cesti;

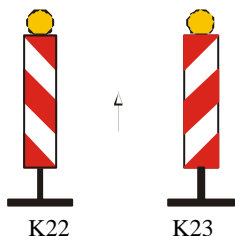
K19

5) branik za označavanje zapreka (slika K20 i K21) služi za označavanje zapreka na prometnoj površini;

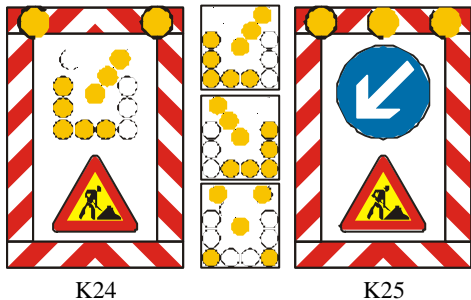

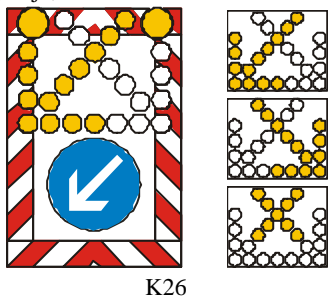
6) ploca za obilježavanje mjesta izvođenja radova na cesti ili oštećenja kolnika (slika K22 i K23);

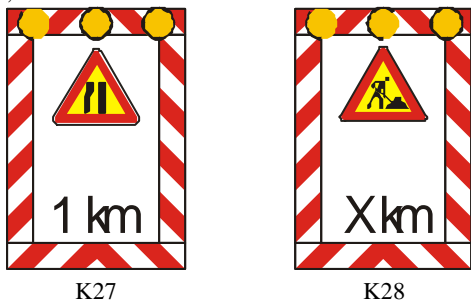
7) pokretna ploca s treptacima i znakovima (slika K24 i slika K25) oznacuje mjesto izvođenja radova ili oštećenja na cesti;

8) pokretna ploca s treptacima i svjetlećim strelicama, usmjerenima prema dolje, i prometnim znakom (slika K26), oznacuju mjesto na cesti gdje je prometni trak zatvoren pa se promet preusmjeruje;

9) pokretna signalna ploca s promjenjivim sadržajem (slike K27, K28 i K29) upozorava na blizinu mjesta na cesti na kojemu se izvode radovi ili gdje je zadan smjer i način preusmjeravanja prometa;

4. Svjetlosni znakovi za oznacivanje radova, drugih zapreka i oštećenja kolnika

Članak 82.

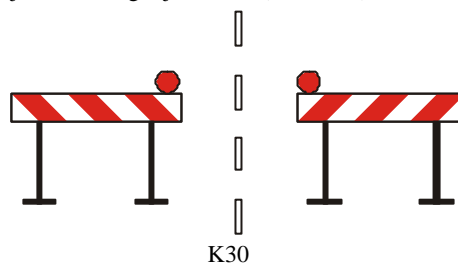
Promjer svjetala ne smije biti manji od 210 mm.

Razmak između svjetala, ovisno o situaciji, iznosi od 5.0 do 10.0 m.

Članak 83.

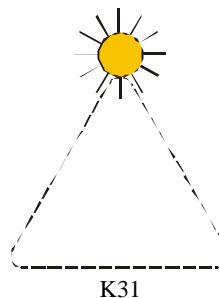
Svjetlosni znakovi za oznacivanje radova na cesti, inih zapreka i oštećenja kolnika jesu:

1) crveno svjetlo koje se upotrebljava na pločama za oznacivanje zatvorenog dijela ceste (slika K30);

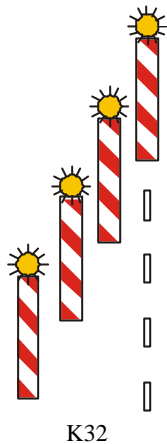

2) trepčuce žuto svjetlo koje se upotrebljava za naglašavanje prometnog znaka iznad kojeg je postavljeno (slika K31).

Kad se radi o znaku koji za upravljanje i nadzor prometa koristi policija, umjesto trepčuca žutog, upotrebljava se trepčuce plavo svjetlo;

3) svjetlosni niz je niz žutih, međusobno povezanih svjetala (bljeskalica), koja se izmjenično pale/ gase u smjeru vožnje. Niz svjetala upozorava da je jedan ili više prometnih traka zatvoren i da je promet preusmjeren "putovanjem svjetla" (slika K32).

K32

5. Oprema za vodenje i usmjerivanje prometa u zoni radova na cesti, zapreka i oštećenja kolnika

Clanak 84.

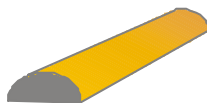
Oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, zapreka i oštećenja kolnika te oprema za vodenje i usmjerivanje prometa u zoni radova na cesti, zapreka i oštećenja kolnika postavlja se na temelju prometnog projekta.

Clanak 85.

U opremu za vodenje i usmjerivanje prometa u zoni radova na cesti, drugih zapreka i oštećenja kolnika pripadaju:

1) montažni rubnjaci koji služe za usmjeravanje prometa vozila po prometnim trakama. Površina rubnjaka je žute boje.

Na rubnjaku moraju biti utisnuta reflektirajuće oznake radi bolje vidljivosti u noćnim uvjetima i pri smanjenoj vidljivosti (slika K33).

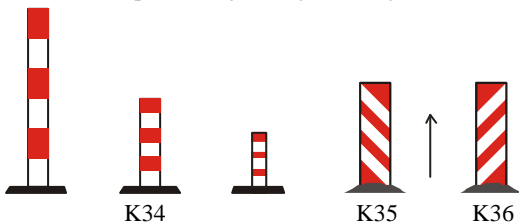

K33

2) markeri za razdvajanje smjerova vožnje postavljaju se u slučaju uvođenja dvosmjernog prometa na jednosmjernoj cesti.

Površina markera mora biti izvedena od reflektirajuće oznake (slika K34, K35 i K36).

Markeri mogu stajati samostalno ili mogu biti pricvršteni na montažne rubnjake. Kad su markeri pricvršteni na montažne rubnjake, moraju biti izvedeni tako da su crvene i bijele trake usmjerene od vrha prema dolje u smjeru vožnje (slika K35 i K36);

K34

K35

K36

3) smjerokazne oznake (markeri) za razdvajanje smjerova vožnje, označavanje pješačkih prijelaza i prijelaza ceste preko željezničke pruge (slika K37).

Smjerokazne oznake (markeri) imaju usmjeravajuću reflektirajuću ili svjetleću oznaku s obje strane bijele boje.

Smjerokazne oznake (markeri) za razdvajanje prometnih traka

u tunelima (galerijama) postavljaju se na razmaku od 6 m kad je promet u tunelu (galeriji) dvosmjernan, odnosno na razmaku od 12 m kad je jednosmjernan.

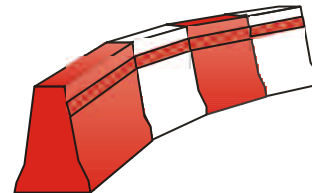
K37

4) zavjesice i trake služe za ogradiivanje manjih prostora (slika K38);

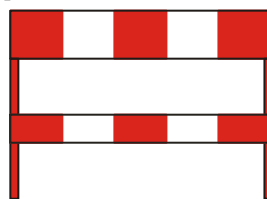
K38

5) razdvajajuće ograde (plasticne prepreke - New Jersey), fizicki razdvajaju površine namijenjene prometu suprotnih smjerova i kolnicke površine od površina na kojima promet nije dopušten (slika K39);

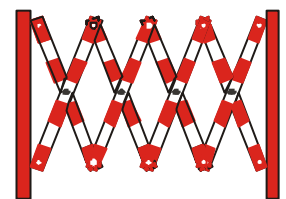

K39

6) rastezljive i složive ograde za zatvaranje manjih prometnih površina (slike K40 i K41).

K40

K41

6. Branici i polubranici

Clanak 86.

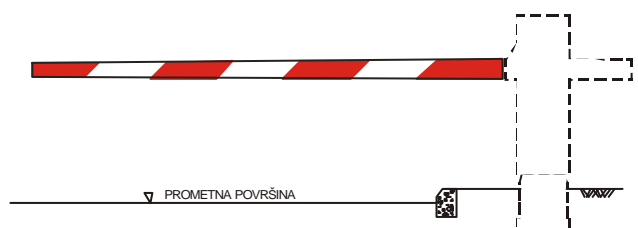
Branici i polubranici su naprave namijenjene zatvaranju prometa vozila i pješaka u smjeru na koji su poprecno postavljene.

Na banicima se svjetlosno trepćuće crveno svjetlo postavlja na sredini branika, a na polubraniku na kraju polubranika.

Promjer kruga trepćućeg svjetla je minimalno 210 mm.

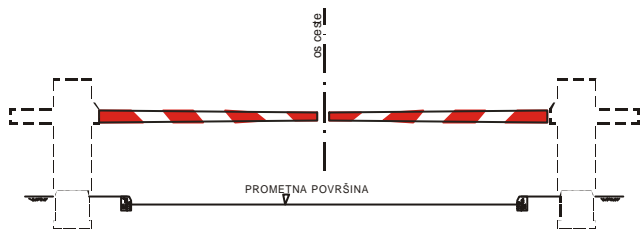
Clanak 87.

Branici kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u razini zatvara promet citavom širinom ceste (slika K42) moraju biti označeni s najmanje tri crvena reflektirajuća stakla od kojih jedno mora biti smješteno na sredini branika, a druga dva bliže krajevima branika.

K42

Polubranici, kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u razini zatvara promet samo do polovice širine ceste (slika K43), moraju biti označeni s najmanje tri crvena reflektirajuća stakla postavljena na odgovarajućim razmacima po citavoj dužini polubranika, od kojih jedno mora biti smješteno na samom kraju polubranika.

K43

Kad se branici i polubranici postavljaju na ulazu na parkiralište ili garaže, obojani su crvenim i poljima i po mogućnosti označeni najmanje jednim crvenim reflektirajućim staklom.

Branici i polubranici moraju biti obilježeni crvenim reflektirajućim staklima i ako su obilježeni posebnim postojećim ili trepćućim crvenim svjetlima.

Reflektirajuća stakla iz st. 1. i 2. ovog clanka moraju imati površinu barem 40 cm, a moraju se postaviti tako da su uočljiva iz smjera ceste na kojem se zatvara promet.

Branici i polubranici moraju po cijeloj dužini biti presvućeni retroreflektirajućom tvari klase II.

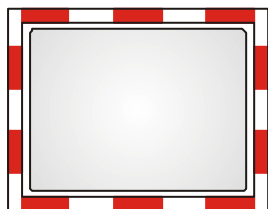
7. Prometna zrcala

Clanak 88.

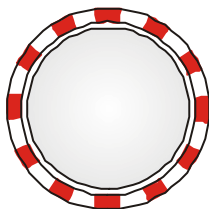
Prometna zrcala namijenjena su za sigurno uključivanje iz sporedne ceste na cestu s prednošću prolaska ili u drugim sličnim slučajevima, na mjestima smanjene preglednosti.

Vanjski rub prometnog zrcala mora biti obojen izmjeničnim poljima crvene i bijele boje.

Prometna zrcala mogu biti pravokutnog ili kružnog oblika (slike K44 i K45).

K44

K45

8. Zaštitne ograde

Clanak 89.

Zaštitna ograda je tehnička sigurnosna konstrukcija kojoj je osnovna svrha spriječiti klizanje vozila s (planuma) ceste, odnosno zadržati vozila skrenuta s kolnika.

Zaštitna ograda se izrađuju od celika, betona (tip New Jersey), ili kombinirano.

Zaštita ograda mora se postaviti:

- u razdjelnom pojasu, ovisno o veličini prometa,
- na cestovnom objektu,
- kad je cesta na nasipu višem od 3.0 m,

- ispred opasnog mjesta (bočne opasnosti).

Klasa zaštitne ograde ovisno o kategoriji ceste:

KATEGORIJA CESTE	RUB KOLNIKA	RAZDJELNI POJAS	OBJEKT
AUTOCESTA I BRZA CESTA	H2-H1	H2	H3 – H2
DRŽAVNA CESTA I BRZA GRADSKA CESTA	H1	-	H2
OSTALE CESTE	N2	-	H1 – H2

Clanak 90.

Zaštitna ograda mora biti opremljena reflektirajućim oznakama ili smjerokaznim stupcima, na desnoj strani u smjeru vožnje crvene boje, a s lijeve strane bijele boje. Na kolniku s jednosmjernim prometom reflektirajuća oznaka je s obje strane crvene boje.

9. Ograde protiv zasljepljivanja

Clanak 91.

Ograde protiv zasljepljivanja od svjetala vozila iz suprotnog smjera, u pravilu, se postavljaju u razdjelni pojas ceste s dva kolnika za promet suprotnih smjerova.

Clanak 92.

Ograde protiv zasljepljivanja izvode se od metala, drveta, polimernih mreža, sadnjom šiblja i drugih materijala.

10. Zaštitne žičane ograde

Clanak 93.

Zaštitne žičane ograde jesu:

- 1) ograde namijenjene zaštiti prometa na cesti od divljaci i drugih životinja,
- 2) ograde na nadvožnjacima za zaštitu prometa ispod nadvožnjaka.

Clanak 94.

Zaštitne žičane ograde postavljaju se uz:

- a) autoceste,
- b) brze ceste,
- c) ostale ceste prema potrebi.

11. Pješacke ograde

Clanak 95.

Pješacke ograde namijenjene su osiguranju pješaka od pada s površine koju moraju ili smiju koristiti za kretanje.

Pješacke ograde se smiju upotrebljavati i za vodenje (kanaliziranje) pješaka na području raskrižja, prolaza za pješake, nathodnika i sl.

12. Ublaživaci udara

Clanak 96.

Ublaživaci udara su naprave koje se koriste za osiguranje posebno opasnih mjesta na cesti, gdje postoji opasnost naleta vozila na čvrstu građevinu (npr. razdjelni otok, zid cestovnog objekta, konzolni stup i dr.).

Ublaživaci udara namijenjeni su smanjenju posljedica udara

na putnike, vozilo ili građevinu.

13. Oznaka za ručno upravljanje prometom

Članak 97.

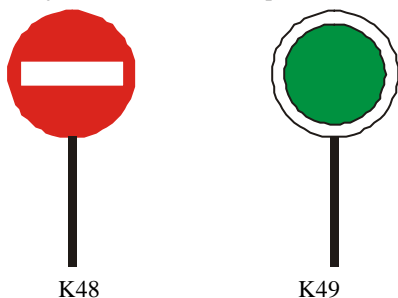
Znakovi koje privremeno postavlja policija pri upravljanju i nadzoru prometa ne mogu biti promjera manjeg od 40 cm.

Članak 98.

1) Crvena i zelena zastavica veličine najmanje 40x40 cm.. Kad cestovni radnik drži crvenu zastavicu (slika K46), ona označuje zabranu prometa, a kad drži zelenu zastavicu (slika K47), onda je prolaz slobodan;

2) Okrugla ploča promjera 30 cm, koja ima na jednoj strani znak B04 (zabranu prometa u jednom smjeru, slika K48), na drugoj strani zeleno polje s bijelim rubom širine 6 cm (slika K49). Znak B04 okrenut prema dolazecem vozilu znači zabranu prolaza, a zeleno polje s bijelim rubom slobodan prolaz.

VI. SIGNALIZACIJA I OPREMA ZA SMIRIVANJE PROMETA

Članak 99.

Signalizacijom i opremom za smirivanje prometa utječe se na usporavanje brzine kretanja vozila na dopuštenu brzinu.

Signalizacija i oprema za smirivanje prometa sastoji se od:

- optičkih bijelih crta upozorenja;
- traka za zvučno upozoravanje;
- vibracijskih traka;
- umjetnih izbočina,
- uzdignutih ploha na kolniku.

Optičke bijele crte upozorenja izvode se s pomoću sredstava za izvođenje oznaka na kolniku, a zvučne ili vibracijske trake hrapavljenjem kolničkog zastora glodanjem ili nanošenjem tankih reljefnih slojeva na kolniku.

Umjetne izbočine su konveksnog profila, a uzdignute plohe trapeznog profila, koje se moraju razlikovati od kolne površine ceste po materijalu i boji tako da su dobro vidljive danju i noću.

Članak 100.

Umjetne izbočine i uzdignute plohe mogu se postavljati samo na cestama u naselju (stambenim četvrtima) kojima se prilazi zonama u kojima je nužno usporavanje brzine kretanja vozila radi sigurnosti prometa, a na temelju prometnog projekta i analize opravdanosti, uz prethodnu suglasnosti po članku 44. Zakona o

javnim cestama („Narodne novine“ broj 180/04).

Uporaba umjetnih izbočina i uzdignutih ploha nije dopuštena na cestama kojima se češće kreću vozila Hitne pomoći (prilazi bolnicama).

Članak 101.

Umjetne izbočine i uzdignute plohe moraju biti označene dopunskom pločom E44 uz prometni znak A34 (B31 ili C04) i prometnim znakovima C10 (izbočina na cesti), K17 i K18 (ploča za označavanje bočne zapreke) i oznakama na kolniku. Njihova površina mora biti od neklizajućeg materijala i označena stalnim reflektirajućim tvarima na onoj strani s koje se vozilo približava.

Umjetne izbočine moraju biti dobro usidrene u kolnički zastor kako bi se spriječilo odvajanje pojedinačnih elemenata ili njihovih dijelova. U zoni umjetnih izbočina i uzdignutih ploha moraju se provesti primjerene mjere odvodnje.

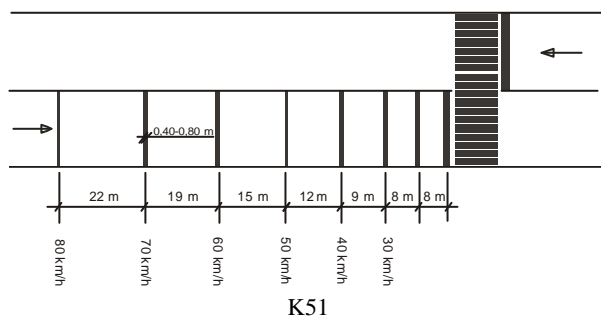
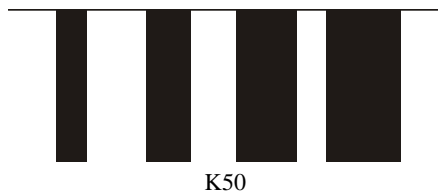
Članak 102.

Najčešće mjere koje se primjenjuju za smirivanje prometa na kolniku jesu:

1. optičke bijele crte upozorenja koje upozoravaju vozača na potrebu smanjivanja brzine.

Crte se izvode serijskim postavljanjem najmanje četiri bijele reflektivne trake poprečno na smjer vožnje preko cijele širine prometnog traka, sve veće širine i na sve manjem razmaku. Prva crta mora biti širine 20 cm, a sljedećima se širina povećava za 10 cm (slika K50). Razmak između crta ovisi o početnoj (npr. 80 km/h) i konačnoj brzini (npr. 40 km/h) koju vozilo postiže prije opasnog dijela ceste (slika K51).

Optičke bijele crte postavljaju se ispred raskrižja, pješačkih prijelaza, ispred opasnog dijela ceste, ispred ploče C79 (naziv naseljenog mjesta), cestarskih naplatnih mjesta, granicnih prijelaza i slično.

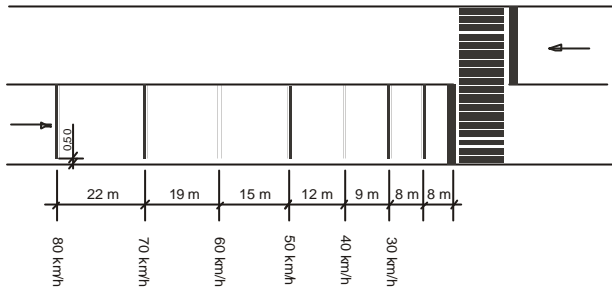
2. trake za zvučno upozoravanje vozača (“zvučna traka”), koje pri prijelazu vozila proizvode tihe vibracije i zvučne efekte i time upozoravaju vozača da smanji brzinu, (slika K52).

Trake se izvode hrapavljenjem kolničkog zastora površinskim sredstvima, glodanjem ili nanošenjem eruptivne kamene granulacije veličine 8 do 12 mm.

Zvučne trake se izvode u paru na udaljenosti 1.8 m (2.0 m), preko prometnog traka, širine 15 do 40 cm i visine 5 do 12 mm na međusobnom razmaku koji ovisi o početnoj (npr. 80 km/h) i konačnoj brzini (npr. 40 km/h) koju vozilo postiže prije opasnog

dijela ceste.

Zvucne trake mogu se postavljati ispred škola, vrtica, željeznickih prijelaza, pješackih prijelaza, cestarskih naplatnih prolaza, križanja i opasnih zavoja gdje su velike brzine kretanja i gdje se želi zvukom i malim vibracijama vozila, upozoriti vozaca na smanjivanje brzine prema propisanom ograničenju na cesti.

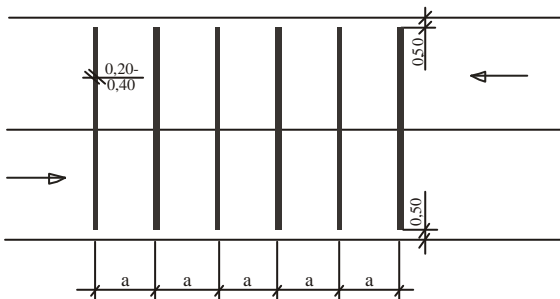

K52

3. vibracijske trake koje pri prijelazu vozila proizvode jace vibracije i zvucne efekte i time upozoravaju vozaca da smanji brzinu. Trake su položene u paru na medusobnoj udaljenosti 1.8 m (2.0 m), slika K53.

Vibracijske trake izvode se od kamene eruptivne granulacije preko cijele širine kolnika, širine 20 do 40 cm i visine 18 do 25 mm. Razmak para traka "a" ovisi o najvećoj dopuštenoj brzini, što, u pravilu, predstavlja vremenski prolaz od jedne sekunde, odnosno dvije sekunde.

Vibracijske trake postavljaju se na mjestima gdje se želi upozoriti vozaca na vožnju prema propisanom ograničenju brzina na cesti.

V = 30 km/h	a = 8 m
V = 40 km/h	a = 11 m
V = 50 km/h	a = 14 m
V = 60 km/h	a = 17 m
V = 70 km/h	a = 19 m
V = 80 km/h	a = 22 m

K53

4. umjetne izbočine su građevinski elementi koji se postavljaju prije zone smirivanja prometa, većinom u stambenim ulicama, obilježenim prometnim znakom C21 (zona u kojoj je ograničena brzina) ili znakom C25 (područje smirenog prometa), slika K54.

Izbočine se postavljaju preko polovine ili po cijeloj širini prometnog traka.

Ako se postavljaju u nizu medusobna udaljenost izbočina može iznositi od 20 do 60 m ovisno o situaciji.

Ovisno o ograničenju brzine, sljedećih su dimenzija:

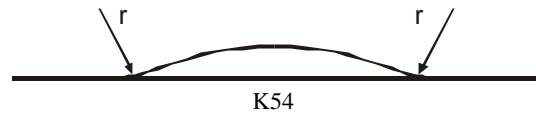
a) za 50 km/h ili manje, njihova širina ne smije biti manja od 60 cm, a visina ne smije prelaziti 3 cm;

b) za 40 km/h ili manje, njihova širina ne smije biti manja od 90 cm, a visina ne smije prelaziti 5 cm;

c) za 30 km/h ili manje, njihova širina ne smije biti manja od 120cm, a visina ne smije prelaziti 7 cm.

Tip a) i b) moraju se izvoditi od modularnih elemenata (gume ili plasticne mase), a tip c) može se izvoditi i od asfaltne mase.

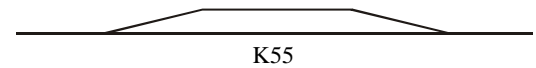
Izbočina poprecno na smjer vožnje na spoju s kolnikom ne smije imati rubove.

K54

5. uzdignute plohe su građevinski izvedene površine za prisilno smanjivanje brzine. Izvode se pojedinačno ili u nizu obično na mjestima gdje se pojedinačno ili u nizu većinom nalazi obilježeni pješacki prijelaz (slika K55).

Visina plohe je 7 do 12 cm. Nagib prilaznih rampi iznosi između 1:10 do 1:20, a dužina prilaznih rampi ovisi o visini plohe i minimalno je dužine od jednog metra.

K55

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 103.

Prometni znakovi na cestama koji nisu u skladu s ovim Pravilnikom, a zateknu se na cestama na dan njegova donošenja, moraju se zamijeniti, odnosno, uskladiti do 31. prosinca 2007. godine.

Prometni znakovi koji nisu predviđeni ovim Pravilnikom, a zateknu se na cestama na dan njegova donošenja, moraju se ukloniti do 30. lipnja 2006. godine.

Članak 104.

Prometni znakovi se proizvode, postavljaju i održavaju u skladu s ovim Pravilnikom, Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, Zakonom o javnim cestama, Pravilnikom o održavanju i zaštiti javnih cesta, normama te smjernicama za provedbu ovog Pravilnika i njegovih pojedinih dijelova, koje prema potrebi, donosi ministar mora, turizma, prometa i razvitka.

Članak 105.

Na dan donošenja ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o prometnim znakovima, opremi i signalizaciji na cestama" ("Narodne novine" br. 34/2003).

Članak 106.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

Ministar

Božidar Kalmeta

Klasa: 011-01/04-02/96

Ur.broj: 530-07-05-05

Zagreb, 03. ožujka 2005. godine